

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA HISTORIE

**INVENTÁŘ K ARCHIVNÍMU SOUBORU
MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR VESELÍČKO
(1930) 1945–1990 (1992)**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: Adéla Vozáková

Vedoucí práce: PhDr. Karel Chobot

OLOMOUC 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci Inventář k archivnímu souboru Místní národní výbor Veselíčko (1930) 1945–1990 (1992) vypracovala samostatně na základě citovaných pramenů a literatury.

V Hluzově dne 13. května 2018

.....

Adéla Vozáková

Ráda bych poděkovala panu PhDr. Karlu Chobotovi za vedení mé bakalářské práce a za cenné rady a připomínky. Dále chci poděkovat pracovníkům Státního okresního archivu Přerov za veškerou pomoc a podporu, jmenovitě paní Bc. Evě Slovákové, DiS. za odborné vedení, ochotu a rady během pořádání. V neposlední řadě děkuji za podporu své rodině, zvláště bratřovi Lukášovi, který se mnou absolvoval poznávací pochod Veselíčkem.

Obsah

Úvod.....	7
Úvod k inventáři.....	10
I. Vývoj původce archivního fondu.....	10
I. 1 Obecná charakteristika.....	10
I. 2 Dějiny obce.....	11
I. 3 Druhá světová válka.....	13
I. 4 Vývoj Místního národního výboru Veselíčko a obce.....	14
I. 5 Jednotné zemědělské družstvo.....	27
I. 6 Zámecký areál.....	31
I. 6. 1 Zámek.....	31
I. 6. 2 Zámecký park.....	35
I. 7 Kulturní památky.....	36
I. 8 Školství.....	37
I. 8. 1 Základní škola.....	37
I. 8. 2 Mateřská škola.....	39
I. 9 Kulturní a společenské organizace.....	40
I. 9. 1 Místní knihovna.....	41
I. 9. 2 TJ Sokol.....	42
I. 9. 3 Folkloristický soubor.....	43
I. 9. 4 Osvětová beseda.....	44
I. 9. 5 Místní kino.....	45
I. 9. 6 Hasičská jednota.....	45
I. 9. 7 Sbor pro občanské záležitosti.....	46
I. 9. 8 Včelařství, myslivectví, zahrádkářství.....	47

I. 9. 9	Kamenolom.....	47
I. 10	Významné osobnosti	48
I. 10. 1	Richard Uherek	48
I. 10. 2	Svatopluk Potáč.....	48
II.	Vývoj a dějiny archivního fondu.....	50
III.	Archivní charakteristika archivního fondu.....	51
IV.	Stručný rozbor obsahu archivního fondu	53
V.	Záznam o uspořádání archivního fondu a vypracování pomůcky.....	54
	Seznam pramenů a literatury	55
	Seznam pramenů	55
	Seznam literatury.....	56
	Seznam internetových zdrojů	58
	Seznam zkratk	59
	Příloha – seznamy funkcionářů	61
	Předsedové MNV	61
	Místopředsedové MNV	61
	Tajemníci MNV	62
	Inventární seznam	63
	I. ÚŘEDNÍ KNIHY.....	63
	1. Knihy správní	63
	2. Knihy evidenční	64
	3. Pamětní knihy.....	65
	II. SPISOVÝ MATERIÁL	65
	1. Registraturní pomůcky	65
	2. Spisy	66
	a) Statutární záležitosti organizace, kontrola.....	66
	b) Vnitřní správa a ochrana veřejného pořádku.....	69

c)	Evidence obyvatelstva, matriční záležitosti.....	69
d)	Finance a plánování	69
e)	Územní plánování a výstavba obce	71
f)	Místní hospodářství, obchod, komunikace	72
g)	Zemědělství	73
h)	Vodní hospodářství.....	74
i)	Ochrana životního prostředí	74
j)	Sociální péče	74
k)	Školství	75
l)	Kultura, sport a tělovýchova	76
	III. ÚČETNÍ MATERIÁL.....	77
	1. Účetní knihy	77
	IV. OSTATNÍ MATERIÁL	79
	1. Mapy a plány	79
	2. Fotografie	79
	Závěr.....	80
	Summary	81

Úvod

Hlavním úkolem této bakalářské práce bylo uspořádat archivní fond Místní národní výbor Veselíčko a následně vytvořit inventář k tomuto fondu, který by sloužil především badatelům Státního okresního archivu Přerov.

Toto téma jsem si vybrala, protože si myslím, že každý student archivnictví by si měl vyzkoušet, co vše obnáší vytvoření plnohodnotné archivní pomůcky, a tím tak získat praktické zkušenosti. Mohla jsem si tak projít fáze tvoření – od chvíle, kdy jsem si neuspořádaný fond dovezla z depozitáře do pořádací místnosti, setřela množství prachu z desek knih, postupně dělala pořádek v knihách i spisovém materiálu, a nakonec sepsala všechny poznatky do úvodu inventáře a inventárního seznamu.

Tento úvod inventáře je rozdělen na pět standardních kapitol. Nejobsáhlejší z nich je první Vývoj původce archivního fondu. Pro větší přehlednost jsem tuto část rozdělila do kapitol a podkapitol, ve kterých se zabývám jednotlivými složkami života v obci. V základních rysech je nejprve nastíněna charakteristika a historie obce Veselíčko. Následuje hlavní část, popis vývoje Místního národního výboru Veselíčko, kdy je pozornost zaměřena na výčet funkcionářů, poslanců, komisí a popsáno je vedení obce. V této části jsou také vyličený události důležité pro vývoj celé obce v období let 1945–1990. Dále pokračuji v tematických kapitolách, které jsou zaměřeny na zemědělský, kulturní, školský a společenský život v obci a které pomáhají vidět jiné aspekty života na vesnici v socialistické době. Vždy jsou nastíněny počátky jednotlivých organizací v obci, hlavní část popisu je však zaměřena na vývoj a události v období fungování národního výboru.

Druhá kapitola Vývoj a dějiny archivního fondu přináší popis dřívějšího uložení fondu a jeho postupnou cestu k trvalému umístění v archivu. Ve třetí kapitole Archivní charakteristika archivního fondu je rozebírán současný stav fondu a cesta k jeho uspořádání. Čtvrtá kapitola Stručný rozbor obsahu archivního fondu nabízí zhodnocení obsahu fondu a základní informace o vedení veselíčských obecních kronik.

Po úvodu archivní pomůcky následuje seznam pramenů, literatury a internetových zdrojů, dále je zde uveden obsáhlý seznam použitých zkratk. Na ně navazují přehledné seznamy předsedů, místopředsedů a tajemníků, kteří se vystřídali ve vedoucích funkcích v tomto období. A konečně následuje samotný inventární seznam.

Při psaní své práce jsem vycházela z několika různých zdrojů. Pro popis života v letech 1945–1990 ve Veselíčku jsou velkým zdrojem informací hlavně tři obecní kroniky, které byly v průběhu pořádání k fondu připojeny. Na dějiny obce je zaměřena kniha Lucie Pazderové: *Kapitoly z dějin Veselíčka*, výčet historie také přináší *Vlastivěda moravská. Lipenský okres* od Jana Baďury. Pro zprávy o zemědělském vývoji obce je důležitá kniha *40 let zemědělství v okrese Přerov*. Spoustu informací jsem získala z materiálů, které jsou uloženy v samotném fondu, další jsou k nalezení taky ve fondech Okresní národní výbor Hranice a Okresní národní výbor Přerov. Zajímavé poznatky hlavně k vesnickým spolkům a organizacím a jejich vývoji pak nabízí články ve veselíčském zpravodaji *Veselíčské novinky*. Pro uvedení nejdůležitějších zákonů týkajících se národních výborů mi posloužila kniha *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost* od Zdeňky Hledíkové, Jana Janáka a Jana Dobeše. Při tvoření inventárního seznamu jsem vycházela z *Pořadacího schématu pro archivní fondy místních národních výborů a městských národních výborů* z roku 2001. Pro inspiraci mi rovněž sloužily již vytvořené archivní pomůcky pro fondy místních národních výborů zpracované archiváři ve Státním okresním archivu Přerov.

Číslo listu NAD: 1400

Evidenční číslo pomůcky:

Místní národní výbor Veselíčko

Inventář

(1930) 1945–1990 (1992)

Zpracovala:

Adéla Vozáková

Úvod k inventáři

I. Vývoj původce archivního fondu

I. 1 Obecná charakteristika

Obec Veselíčko leží asi 5 km západně od města Lipník nad Bečvou v okrese Přerov. Severovýchodním směrem od něj se nachází dříve samostatná obec Tupec, která se roku 1964 stala místní částí Veselíčka. Jejich společná katastrální rozloha činí 1 318 ha. Vesnice leží při úpatí Oderských vrchů na svahu Zámeckého kopce, který se svou nadmořskou výškou 358 m n. m. dominuje okolní krajině, od severu je tak zároveň chráněna lesy, což vytváří dobré podmínky pro pěstování ovoce.¹ Obec leží po obou stranách okresní silnice a obtékají ji dva potoky – Lukavec, jenž vtéká do potoku Lubeň, a ten se stává pravobokým přítokem nedaleké řeky Bečvy.² Veselíčko je středně velká česká obec zemědělského charakteru, jejíž jméno vzniklo jako zdrobnělina k Veselíce, v jehož základu se nachází slovo veselí, název obce tak vyjadřuje přání, aby v ní bylo vždy veselo.³

Od roku 1850 příslušelo Veselíčko k politickému okresu Hranice, který se sestával ze soudních okresů Hranice, Libavá a Lipník. Veselíčko spadalo pod soudní okres Lipník, který vznikl na území bývalých panství Lipník, Veselíčko a části Tršic a Rokytnice. Mezi lety 1855–1868 náležela vesnice pod Smíšený okresní úřad Lipník, po roce 1868, kdy se politická a soudní moc opět oddělily, pak až do roku 1949 patřila do politického okresu Hranice a soudního okresu Lipník. Poté, co bylo počátkem roku 1949 zavedeno krajské zřízení, připadl okres Hranice k Olomouckému kraji. Až do roku 1960 spadala obec z hlediska správy pod Okresní národní výbor Hranice a Krajský národní výbor v Olomouci. Na základě územní reorganizace státní správy byl roku 1960 okres Hranice zrušen. K 1. červenci 1960 vznikl nový okres Přerov, který se rozkládal na území sloučených dřívějších okresů Přerov a Hranice, k nimž byly připojeny také některé obce z bývalých okresů Holešov, Kojetín a Olomouc. Okres Přerov se stal součástí nově vytvořeného Severomoravského kraje, byl v něm druhým

¹ JANDOVIÁ, Naďa – PJENTAK, Martin: *Mikroregion Lipensko*. Přerov 2002, s. 64.

² BAĎURA, Jan: *Vlastivěda moravská. II. Místopis. Lipenský okres* (dále jen *Vlastivěda moravská*). Brno 1919, s. 8–10.

³ LAPÁČEK, Jiří – PASSINGER, Břetislav: *Pobečví v proměnách času* (dále jen *Pobečví*). Přerov 2005, s. 238.

nejmenším.⁴ Veselíčko tak nově spadalo pod Okresní národní výbor Přerov a Severomoravský krajský národní výbor v Ostravě.

Z hlediska církevní správy spadá Veselíčko pod Římskokatolickou farnost Osek nad Bečvou, oproti tomu Tupec náleží od roku 1787 do farnosti Dolní Újezd u Lipníka nad Bečvou,⁵ obě farnosti pak patří do děkanátu Hranice.⁶

I. 2 Dějiny obce

První písemná zmínka o Veselíčku pochází z roku 1275, kdy je připomínán nižší šlechtic Budislav z Veselé, ale důkazy o pravěkém osídlení v jeho blízkém okolí pocházejí již z období mladší doby kamenné. Ve 14. století patřilo Veselíčko moravskému markraběti, který jej uděloval lénem, jeho zástavní majitelé se zde tak často střídali.⁷

V roce 1548 Jan z Pernštejna prodal dědičnou ves Veselíčko s poplužním dvorem, vsi Chylec, Staniměřice, Buk, městečko Horní Újezd, část z osad Výkleky a Lazníčky a pusté vsi Kyjanka, Sedliště, Kozlov, Ranošov a Mezeříčko Erazimovi z Bobolusk. Ten vytvořil ze zakoupených obcí menší panství a z Veselíčka učinil jeho centrum. I za krátkou dobu, ve které byl majitelem panství, si v něm stihl nechat postavit tvrz a pivovar.⁸ I v následujícím období panství často střídalo své majitele, postupně se v něm vystřídaly rody ze Zástřizl, z Kounic, z Ludanic na Helfštýně. Po smrti Václava z Ludanic zakoupil panství Václav starší Podstatský z Prusinovic.⁹ Od roku 1573 tak bylo panství v držení členů šlechtického rodu Podstatských z Prusinovic, od roku 1762 díky sňatkům a dohodám nese tato rodová linie sloučené jméno Podstatský – Lichtenstein. Ve správě tohoto rodu zůstalo panství až do roku 1945, kdy jim byl majetek na základě tzv. Benešových dekretů zkonfiskován.¹⁰

Díky významnému postavení svých majitelů, kteří patřili mezi nejbohatší moravské šlechtické rody a zastávali řadu významných funkcí – ať už vojenských či u vídeňského panovníckého dvora – a také díky své výhodné pozici na úpatí Oderských vrchů, se Veselíčko

⁴ Tamtéž, s. 10–29.

⁵ Přídomek nad Bečvou se objevuje od roku 1919.

⁶ LAPÁČEK, J. – PASSINGER, B.: *Pobečví*, s. 36–39, 227.

⁷ BAĐURA, J.: *Vlastivěda moravská*, s. 363–370.

⁸ FOUKAL, Ladislav: *Zámecký park Veselíčko* (dále jen *Zámecký park*). Přerov 1978, s. 1; PAZDEROVÁ, Lucie, *Kapitoly z dějin Veselíčka* (dále jen *Kapitoly*). Veselíčko 2015, s. 27–28.

⁹ HOSÁK, Ladislav: *Historický místopis země moravskoslezské*. 2. vyd. Praha 2004, s. 636. I když i zde je mylně uváděn jako první majitel panství z rodu Podstatských z Prusinovic Karel starší. Viz PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 30.

¹⁰ ŠULÁKOVÁ, Marie: *Zámecký park Veselíčko*. Veselíčko 2011, s. 7.

stalo středem rozsáhlého panství i sídlem vrchnostenských úřadů. Panství v sobě pojímalo vesnice z blízkého i vzdálenějšího okolí.¹¹ K panství náležely v 19. století kromě Veselíčka vesnice Velký Újezd,¹² Kozlov, Lazníky, Lazníčky, Prusinovice, Staměřice, Svrčov a části Radvanic a Výklek. Obec Tupec byla součástí panství Lipník.¹³

Nynější obec Veselíčko v sobě pojímá tři bývalé samostatné osady – Veselíčko,¹⁴ Chylec a Vicinov.¹⁵ Nejstarší částí z nich byl Chylec, který postupně patřil různým majitelům a měl i vlastní vladyčí rod „z Chylce“. Samostatný Vicinov, nacházející se západně, zanikl asi v 15. století,¹⁶ stále se ale tento název užívá jako místní označení lokality. Jako Veselíčko byla nazývána pouze část kolem sídla majitele panství a s ním spojené hospodářské a správní budovy. Toto pojmenování se teprve koncem 18. století rozšířilo i na ostatní části obce tak, že jméno Chylec úplně zaniklo a osady splynuly.¹⁷

V roce 1870 byla ve vesnici zřízena poštovní služebna. Tento poštovní úřad byl spolu s telegrafní a telefonní stanicí v roce 1913 přesunut na dlouhá desetiletí do bývalé panské budovy č. p. 7.¹⁸ Roku 1911 byla tamtéž zřízena četnická stanice,¹⁹ která byla zrušena 4. února 1949.²⁰ V roce 1912 byl do obce zaveden elektrický proud.²¹

Roku 1937 došlo k přestěhování obecní kanceláře, která v té době sídlila v místní škole, do domku č. p. 42, který si obec koupila v roce 1936 ve veřejné dražbě.²² V tomto samém domě bylo i pozdější sídlo Místního národního výboru Veselíčko (dále MNV) a místní knihovny, ordinoval tam také obvodní lékař.²³

¹¹ Tamtéž, s. 3–4.

¹² Ve zdejšíh kostele sv. Jakuba Staršího pod hlavním oltářem byla roku 1832 vybudována rodinná hrobka Podstatských – Lichtensteinů, do níž byly ze hřbitova přeneseny ostatky členů rodiny a kam byli pohřbíváni i další členové rodu. Viz BAŽURA, J.: *Vlastivěda moravská*, s. 359.

¹³ LAPÁČEK, J. – PASSINGER, B.: *Pobečví*, s. 7–10.

¹⁴ Dříve nazývané také jako Veselice, Veselá či Veselí.

¹⁵ K vesnici se také pojily tři samoty – právě Vicinov, Salajka a Mlýnec.

¹⁶ TUREK, Adolf a kol.: *Místopisný rejstřík obcí českého Slezska a severní Moravy*. Opava 2004, s. 891.

¹⁷ BAŽURA, J.: *Vlastivěda moravská*, s. 367–369.

¹⁸ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 66.

¹⁹ Tamtéž, s. 69.

²⁰ Státní okresní archiv Přerov (dále jen SOKA Přerov), fond Místní národní výbor Veselíčko (dále jen MNV Veselíčko), inv. č. 24, *Pamětní kniha obce Veselíčka* (dále jen *Pamětní kniha*), str. 195.

²¹ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 70.

²² Tamtéž, s. 77.

²³ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 262.

I. 3 Druhá světová válka

V průběhu druhé světové války se Veselíčko nacházelo díky obsazení Sudet v blízkosti hranic Protektorátu. Konce války se nedožilo 17 veselíčských občanů, někteří díky svému působení v odbojové skupině Lvice.²⁴ Již 15. července 1945 při manifestaci obnovené Československé republiky po sloužené polní mši byl v zámeckém parku odhalen základní kámen pro pomník zemřelým a umučeným za německé okupace. Kámen pocházel ze zdejšího kame-nolomu a byl v něm vytesán rok 1945.²⁵ Tento pomník byl ale definitivně postaven a odhalen zásluhou členů Svazu protifašistických bojovníků na jiném místě až roku 1964. Na zadní stranu pomníku byla umístěna pamětní deska se jmény obětí první světové války, která se do té doby nacházela na budově školy.²⁶

V lednu 1945 do vesnice přibylo přes 300 mužů, kteří se měli věnovat zákopovým pracím. Chodili pracovat za vesnici, kde podkopávali silnici, která měla být poté vyhozena do povětří, čímž by se zpomalil pochod Rudé armády. Tento tábor byl rozpuštěn v půlce února.²⁷ Koncem dubna přišla do Veselíčka na krátký čas posádka vlasovců.²⁸

Poslední dny války byly ve Veselíčku spojeny s dlouhými řadami rychle ustupujících německých vojáků, kteří ve dne v noci procházeli či projížděli obcí, v ojedinělých případech zde i ze 7. na 8. května přenocovali.²⁹ Z okolí se ozývaly zvuky výbuchů a detonací. V dopoledních hodinách 8. května 1945 poslední členové německého vojska opustili vesnici, kde poté místní očekávali příchod osvobozující armády. Okolo 13. hodiny se v obci objevil ozbrojený partyzán Zdeněk Valigura z č. p. 106 a hned po něm přijíždějí směrem od Tupce do Veselíčka první hlídky Rudé armády. Později přijíždějí plné nákladní vozy s vítěznou sovětskou armádou také směrem od Oseka nad Bečvou, všichni jsou s velkým nadšením vítáni lidmi.³⁰ Ihned se tvoří za součinnosti četnictva a několika obyvatel obce stráž bezpečnosti.³¹

²⁴ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 80–81.

²⁵ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 152–153.

²⁶ Tamtéž, s. 463.

²⁷ Tamtéž, s. 136–137.

²⁸ Tamtéž, s. 140–141.

²⁹ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 85, 102.

³⁰ Mnoho informací o válečných útrapách obyvatel obce obsahují spisy ve fondu Okresní národní výbor Hranice, kart. č. 430, inv. č. 329, sign. 223, *Válečné škody (řazeno abecedně podle obcí), Veselíčko*, kde jsou k nalezení žádosti o odškodnění a náhrady škod způsobené válkou.

³¹ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 144.

I. 4 Vývoj Místního národního výboru Veselíčko a obce

Prvním závazným dokumentem pro národní výbory se stal ústavní dekret prezidenta republiky o národních výborech a Prozatímním národním shromážděním č. 18/1944 Úředního věstníku československého. Národní výbory se po osvobození republiky měly stát základem veřejné správy. Vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, ze dne 5. května 1945, a vládní nařízení č. 44/1945 Sb., ze dne 7. srpna 1945, určovala, že národní výbory se mají stát orgány zastupitelskými a orgány veřejné správy, které měly vykonávat v obvodu své působnosti všechny úkoly veřejné správy, pokud tyto úkoly nebyly výslovně svěřeny jiným institucím. Nižší národní výbory podléhaly výborům vyššího stupně, jakožto orgány státní správy byly zároveň podřízeny vládě.³²

V den, kdy byly ustanoveny národní výbory, zanikly všechny dosavadní obecní orgány. Vnitřní organizaci výborů stanovil závazně Prozatímní organizační řád místních národních výborů, který byl schválen v září 1947. Hlavním orgánem bylo plénium, výkonem jeho rozhodnutí se zabývala rada MNV, pracovními orgány se staly komise.³³

Následujícího dne po osvobození, 9. května 1945, se ve Veselíčku tvoří pětičlenný národní výbor. Jeho zakládající členové byli: Karel Tůma, č. p. 7, důchodní velkostatku, Ladislav Pospíšil, č. p. 39, rolník, František Panák, č. p. 61, rolník, Josef Bartoník, č. p. 159, poštovní zřízenec, Václav Frydrýšek, č. p. 155, tesař. Zároveň bylo usneseno, že národní výbor se v blízké době rozšíří na větší počet členů.³⁴

Tato rozšiřující schůze se konala 29. května 1945. Na ní byl utvořen širší národní výbor, jehož členy byli: Hynek Čada, č. p. 134, Vladimír Čoček, č. p. 142, Bohuslav Gabriel, č. p. 161, Václav Frydrýšek, č. p. 155, Bedřich Chodil, č. p. 37, Karel Kropf, č. p. 84, František Mádr, č. p. 143, Antonín Mareček, č. p. 99, Jan Ondruch, č. p. 133, Ladislav Pospíšil, č. p. 39, Josef Sommer, č. p. 77, Josef Svoboda, č. p. 141, Karel Tůma, č. p. 7, Břetislav Zavadil, č. p. 32. Jeho předsedou se stal Josef Svoboda, místopředsedou Václav Frydrýšek. Tito dva spolu s Ladislavem Pospíšilem, Karlem Tůmou a Vladimírem Čočkem tvořili obecní radu. Tajemníkem se stal Karel Ministr, obecním pokladníkem Bohuslav Gabriel, zásobovacím

³² HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan: *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost* (dále jen *Dějiny správy*). 2. vyd. Praha 2005, s. 442–444.

³³ Tamtéž, s. 444–445.

³⁴ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 146; Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, inv. č. 3, *Knihy zápisů ze schůzí pléna MNV (29. 5. 1945 – 27. 12. 1953)*.

referentem Leopold Čoček. Pořízeno bylo též nové razítko MNV.³⁵ Ve složení národního výboru byly všechny čtyři politické strany – Komunistická strana Československa (KSČ), Československá sociální demokracie (ČSD), Československá strana lidová (ČSL) a Československá strana národně socialistická (ČSNS) – zastoupeny paritně.³⁶

Ustanoveny byly taktéž první komise. Byly to školská (Václav Frydryšek, Vladimír Hučín), finanční (Hynek Čada, Leopold Ulma, Karel Tůma, Antonín Mareček, Bohuslav Gabriel), osvětová (Vladimír Čoček, Drahomíra Poppová), sociální (Karel Ondruch, Jaroslav Hanzlík), bytová (Karel Ondruch, Antonín Mareček, Josef Svoboda), hospodářská (Ladislav Pospíšil, Václav Frydryšek, Hynek Čada, Karel Pacáček), zemědělská (Josef Sommer, Antonín Valigura, Karel Kropf, Bedřich Chodil, Maxmilián Pazdera, František Panák) a rolnická komise.³⁷

Rolnická komise měla provádět parcelaci majetku Leopolda IV. Podstatského – Lichtensteina, který byl na základě prezidentských dekretů rodině zkonfiskován. Jejím předsedou byl Jan Ondruch, místopředsedou Antonín Valigura, delegátem Karel Kropf a členy Václav Frydryšek, Josef Kovařík, Antonín Skácel, František Mádr, Jan Záboj, Karel Koryčan a Karel Pacáček. I když zanedlouho došlo ke změně postů – předsedou komise se stal Vladimír Lipner a místopředsedou Václav Frydryšek.³⁸ Dle *Historického místopisu Moravy a Slezska* bylo roku 1945 zkonfiskováno 2 030 ha, z čehož většinu tvořily lesy.³⁹ Rozparcelováno bylo na 70 ha půdy, komise mimo jiné přidělila pozemky na dětské hřiště.⁴⁰ Taktéž majetek zemřelého lesmistra velkostatku Štolby byl zkonfiskován a rozdělen mezi politické vězně a jejich pozůstalé, kteří se v polovině května začali vracet z koncentračních táborů do své vesnice.⁴¹ V roce 1949 žádal MNV Ministerstvo zemědělství o přiděl zkonfiskovaných budov č. p. 6 a 7, jejich žádost podporoval i Okresní národní výbor (dále ONV) v Hranicích, neboť budovy netvoří souvislý celek se zámeckou budovou, byť s ní sousedí, a tak bylo možno je odloučit.⁴² V budově č. p. 7 pak byly zřízeny bytové jednotky, sekretariát Vesnické organizace Komunistické strany Československa (VO KSČ) a sídlil v ní i poštovní úřad.⁴³

³⁵ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 146–147.

³⁶ Tamtéž, s. 151.

³⁷ Tamtéž, s. 147–148.

³⁸ Tamtéž, s. 148–150.

³⁹ BARTOŠ, Josef – SCHULZ, Jindřich – TRAPL, Miloš: *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960, sv. 6 - okresy Přerov, Hranice, Kroměříž* (dále jen *Historický místopis*). Ostrava 1978, s. 194.

⁴⁰ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 151, 155.

⁴¹ Tamtéž s. 149.

⁴² Státní okresní archiv Přerov, fond Okresní národní výbor Hranice, kart. č. 554, inv. č. 639, sign. 566/2, *Žádosti o přidělení konfiskovaného majetku podle vyhl. č. 1587, spisy řazené abecedně, obce: Bělotín – Veselíčko*.

⁴³ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 204.

V říjnu 1945 se za přítomnosti zástupce z ONV Čeňka Pavelky konaly nové volby předsedy MNV. Tím byl zvolen bývalý dlouholetý starosta obce Bedřich Hanzlík, místopředsedou zůstal Václav Frydryšek a obecním tajemníkem byl zvolen správce školy Julius Nádvorník. Utvořena byla také volební komise (Jan Zemánek, Karel Hlobil, Valentin Zbořil a Bedřich Chodil) a nové volební seznamy, v nichž bylo zapsáno 529 voličů (254 mužů a 275 žen).⁴⁴ V roce 1945 se v obci nacházely tři hostince, dva obchody, jedem konzum společnosti Budoucnost se sídlem v Prostějově, svá řemesla provozovali jeden stolař, jeden kovář, dva krejčí a jeden obuvník.⁴⁵

Dne 26. května 1946 proběhly volby do Ústavodárného Národního shromáždění, dle jejichž výsledků byly upraveny i posty v MNV. V obci zvítězila KSČ se 175 hlasy, za ni se do MNV dostalo šest členů (Václav Frydryšek, Jan Zemánek, Karel Kropl, Bohumil Nádvorník, Josef Svoboda, Antonín Valigura). Následovala ČSD se 142 hlasy a čtyřmi členy (Hynek Čada, Karel Pacáček, Leopold Ulma, Stanislav Pazdera). ČSL získala 94 hlasů a tři členy (Valentin Zbořil, Ladislav Pospíšil, Evžen Navrátil). Nejméně hlasů dostala ČSNS a to 79 a jen dva zástupce v MNV (Karel Hlobil, Leopold Čoček). Za nového předsedu MNV byl zvolen Karel Pacáček, č. p. 40, za místopředsedu Václav Frydryšek, č. p. 155. Pětičlennou radu spolu s nimi tvořili ještě Jan Zemánek, č. p. 60, Ladislav Pospíšil, č. p. 39 a Leopold Čoček, č. p. 158. Pokladníkem byl zvolen Leopold Ulma, č. p. 93.⁴⁶

Upraveny byly také jednotlivé komise: finanční (doplněna, místo Karla Pacáčka Bedřich Hanzlík), osvětová (Vladimír Čoček, Julius Nádvorník), sociální (Hynek Čada, Jaroslav Hanzlík), bytová (Antonín Valigura, Antonín Mareček, Josef Svoboda), hospodářská (Hynek Čada, Valentin Zbořil, Jan Ondruch, Antonín Valigura) a zemědělská (Karel Kropl, Bedřich Chodil, Josef Suchánek, Karel Hlobil, František Panák, Bohumil Nádvorník). Byl vytvořen i kostelní konkurenční výbor (Antonín Skácel, Jan Vykoukal).⁴⁷

Po únorovém státním převratu roku 1948 proběhly v květnu volby do Národního shromáždění, ve Veselíčku bylo odevzdáno 87 % platných hlasů. Ve zdejším MNV nebylo zapotřebí provádět změny. Již 4. března byl ve vesnici utvořen Akční výbor Národní fronty. Jeho předsedou byl zvolen Josef Svoboda, č. p. 141, místopředsedou Bedřich Chodil, č. p. 37, II. místopředsedou Vladimír Hučín, č. p. 156, zapisovatelem Vladimír Čoček, č. p. 142. Dalšími členy byli Břetislav Zavadil, č. p. 32, Leopold Ulma, č. p. 93, Stanislav Pazdera,

⁴⁴ Tamtéž, s. 156.

⁴⁵ Tamtéž, s. 159.

⁴⁶ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 164–165; BARTOŠ, J. – SCHULZ, J. – TRAPL, M.: *Historický místopis*, s. 194–195.

⁴⁷ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 165–166.

č. p. 165, Julius Nádvorník, č. p. 68, Josef Suchánek, č. p. 53, Maxmilián Pazdera, č. p. 151 a Václav Sedláček. Za sokoly byl později zvolen Bernard Svoboda.⁴⁸

V roce 1948 po odborné prohlídce bylo shledáno, že zdejší elektrická síť je v chatrném stavu a potřebuje obnovit. Část sítě byla ještě téhož roku skutečně obnovena, v části obce bylo také zřízeno nové osvětlení. Taktéž bylo rozhodnuto o zavedení místního rozhlasu, byl zakoupen rozhlasový přístroj. V témže roce odstupuje dosavadní předseda MNV Karel Pacáček a na jeho místo je zvolen Václav Frydrýšek, místopředsedou se po něm stává Hynek Čada.⁴⁹

V dubnu 1949 byl předseda MNV Václav Frydrýšek pověřen ONV také funkcí újezdního tajemníka. Měl na starosti čtyři obce – Veselíčko, Tupec, Osek nad Bečvou a Lazníky, u nichž dohlížel na to, aby jejich veškerá písemná práce byla udělána včas. Jelikož nebyl schopen kvůli značnému množství práce vykonávat obě funkce zároveň, tak byl místo něho předsedou MNV zvolen Karel Kropf, maloročník z č. p. 84.⁵⁰

Dne 3. prosince 1949 byl v obci na třetí pokus založen Československý svaz mládeže. Jako spolková místnost byla jeho členům zapůjčena místnost v č. p. 6, která dříve fungovala jako kancelář lesního úřadu. Jeho prvním předsedou se stal řeznický pomocník Jan Zemánek, č. p. 60. Přistoupilo do něj 20 členů do 26 roků, kteří se aktivně podíleli například při stavbě místního rozhlasu. Téhož roku byla místním řídicím učitelem Juliem Nádvorníkem založena mezi školní mládeží pionýrská organizace, která měla 16 členů. Dosavadní prodejnu Budoucnost se sídlem v Prostějově přebírá nově utvořené ústředí Jednoty v Hranicích a obchod dostává č. p. 18. Majitel zdejších lesů MěNV Přerov započal se stavbou rybníků na místě luk na západním okraji obce.⁵¹

V roce 1950 se Josef Svoboda vzdává funkce předsedy MAV, strana KSČ na své schůzi volí nového předsedu Aloise Jurajdu, dělníka z č. p. 95. Tato místní organizace KSČ se na schůzi 13. května 1950 usnesla na reorganizaci MNV. Počet členů je rozšířen z 15 na 24. Občané schválili reorganizace na veřejné schůzi, která se udála v hostinci U Braunerů. Nově MNV tvoří 14 členů KSČ: Stanislav Pazdera, č. p. 165, Karel Kropf, č. p. 84, Vladimír Hučín, č. p. 156, Leopold Ulma, č. p. 93, Josef Svoboda, č. p. 141, Břetislav Zavadil, č. p. 32, František Vágner, č. p. 113, Karel Ondruch, č. p. 115, Václav Mauric, č. p. 4, Antonín Mikšík, č. p. 111, Oldřich Dokoupil, č. p. 51, Květoslav Zedek, č. p. 69, Karel Koryčan, č. p. 98, Karel Kuban, č. p. 167. Ti jsou doplněni deseti členy⁵² z jiných organizací či bezpartajních: Leo-

⁴⁸ Tamtéž, s. 178–179, 183.

⁴⁹ Tamtéž, s. 185–187.

⁵⁰ Tamtéž, s. 194–195.

⁵¹ Tamtéž, s. 190–191, 194.

⁵² Jméno jednoho člověka v zápise v kronice chybí.

pold Čoček, č. p. 158, Ladislav Zbořil, č. p. 80, Karel Hlobil, č. p. 47, Ladislav Pospíšil, č. p. 39, Evžen Navrátil, č. p. 45, Josef Suchánek, č. p. 53, Karel Panák, č. p. 116, Antonín Frelich, č. p. 150, Růžena Nesrstová, č. p. 46.⁵³

Dle sčítání lidu z roku 1950 žilo ve Veselíčku 716 obyvatel ve 187 domech. Počet obyvatel se mírně snížil oproti roku 1930, kdy zde bylo napočítáno 779 lidí, naopak počet domů se zvýšil ze 156.⁵⁴ Téhož roku došlo opět ke změně předsedy MNV, na svou žádost byl funkce zproštěn Karel Kropf a jeho nástupcem se po zvolení stal Stanislav Pazdera, dělník z č. p. 165. Po půl roce z tohoto úřadu odchází i on a po něm přebírá vedení obce žena – Růžena Nesrstová, vdova po krejčím z č. p. 46. Po pěti letech se také mění post tajemníka, po Juliovi Nádvorníkovi jej přebírá Richard Talavášek, vrchní strážmistr ve výslužbě.⁵⁵

Až v půli ledna 1950 se po všech dokončovacích pracích ozval vesnicí poprvé zvuk místního rozhlasu.⁵⁶ V průběhu roku také pokračovala likvidace soukromých obchodů v obci. Začátkem roku bylo nejprve zrušeno řeznictví Jana Zemánka, č. p. 78 a zřízena Jednota pro výsek masa na lístky. Později skončila činnost řeznictví Adolfa Marečka, č. p. 30 a místo něho tam byla zřízena sběrna mléka a vajec. V září zrušil soukromý obchod Karel Kuban a přešel jako vedoucí do Jednoty, č. p. 18. Poslední soukromý obchod Zdislavy Čočkové ukončil činnost následujícího roku. Mezi lety 1950–1953 byly vystavěny v lokalitě u bývalého Švýcarského domu tři rybníky.⁵⁷

V roce 1950 byla v obci založena odbočka Svazu československo – sovětského přátelství, jejímž předsedou se stal Václav Mauric.⁵⁸ V roce 1951 byl za místopředsedu MNV a současně za zemědělského referenta zvolen Karel Koryčan, č. p. 98. Taktéž byla ustanovena vodovodní komise (Evžen Navrátil, Růžena Nesrstová, Julius Nádvorník, Karel Panák, Vladimír Hučín). V roce 1952 došlo opět k menší reorganizaci MNV, kdy došlo po schválení rady k výměně některých členů (Karel Pazdera, č. p. 133, Josef Panák, č. p. 41, Josef Drábek, č. p. 7, Václav Metelka, Alois Jurajda, č. p. 95, Stanislav Zapletal, Alois Jelínek, č. p. 2, Josef Zemánek, č. p. 55, Jaromír Grossman, č. p. 6, Hynek Martinek).⁵⁹

⁵³ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 199–200.

⁵⁴ RŮŽKOVÁ, Růžena – ŠKRABAL, Josef: *Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005* (dále jen *Historický lexikon*). I. díl. Praha 2006, s. 676–677.

⁵⁵ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 219–220.

⁵⁶ Tamtéž, s. 219.

⁵⁷ Tamtéž, s. 216, 221, 223, 229.

⁵⁸ Státní okresní archiv Přerov, fond Okresní národní výbor Hranice, inv. č. 12, *Spolkový katastr pro soudní okres Lipník n. B* (dále jen *Spolkový katastr*).

⁵⁹ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 242.

Dosavadní obecní tajemník Richard Talavášek ukončil svou činnost k 31. březnu 1952 a na jeho místo nastoupil bývalý újezdní (obvodový) tajemník Václav Frydryšek. Byla zřízena rozpisová komise pro povinné dodávky a také rada žen, jejíž předsedkyní se stala Marie Gogelová, č. p. 130.⁶⁰ Znovu došlo k vystřídání předsedů MNV, rada schválila jako nového předsedu Karla Ondrucha, jako místopředsedu MNV a zároveň zemědělského referenta Aloise Jelínka. Na podzim se započalo se stavbou vodojemu na Zámeckém kopci, který bude sloužit celé obci.⁶¹

Ani rok 1953 se neobešel beze změny. Dosavadní předseda MNV Karel Ondruch požádal ze zdravotních důvodů o zproštění svého úřadu. Za něj byl zvolen Leopold Ulma, dělník z č. p. 93. Ze stejných důvodů odchází i tajemník Václav Frydryšek, na jeho místo nastoupil nejprve František Vyhlídal ze Skoku, od 1. července pak Ladislav Čuda z Tupce. Na výpomoc pro kancelářské práce byl při MNV ponechán bývalý zásobovací referent Leopold Čoček.⁶² Nově byli jako členové do MNV dosazeni Stanislav Šobán, č. p. 114 a Josef Bednář, č. p. 51. Byla ustanovena trestní komise, která měla čtyři členy (Oldřich Dokoupil, Břetislav Zavadil, Vladimír Čoček, Julius Nádvorník).⁶³ Hostinec U Braunerů byl roku 1953 zrušen, hostince Lapač a Palírna přebírá národní podnik Jednota.⁶⁴

V roce 1954 byly přijaty důležité zákony – ústavní zákon č. 12/1954, Sb., o národních výborech, zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech a zákon o volbách do národních výborů č. 14/1954 Sb.⁶⁵ V květnu 1954 byly provedeny první volby do MNV. Obec byla rozdělena do devíti obvodů, z každého kandidoval jeden občan (Bedřich Hanzlík, č. p. 63, Břetislav Zavadil, č. p. 32, Ladislav Klvaňa, č. p. 118, Julius Nádvorník, č. p. 68, Stanislav Zapletal, č. p. 95, Ladislav Čuda, Karel Kuban, č. p. 167, Stanislav Pazdera, č. p. 165, Rostislav Pospíšil, č. p. 77), všichni kandidáti byli zvoleni.⁶⁶ Ustavující veřejná schůze pléna MNV se konala 24. května v sále U Braunerů. Mandátní komise navrhla na funkci předsedy MNV Bedřicha Hanzlíka, který ji přijal, tajemníkem se stal Ladislav Čuda. Byla vytvořena inventární komise,

⁶⁰ Tamtéž, s. 242–243.

⁶¹ Tamtéž, s. 244–246.

⁶² Tamtéž, s. 259.

⁶³ Tamtéž, s. 260.

⁶⁴ Tamtéž.

⁶⁵ HLEDÍKOVÁ, Z. – JANÁK, J. – DOBEŠ, J.: *Dějiny správy*, s. 449.

⁶⁶ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 267–268.

jejímž předsedou byl Ladislav Klvaňa.⁶⁷ Dále zde existovaly komise zemědělská, finanční, péče o pracující, výstavby.⁶⁸

Doplňovací volby do MNV pro obvod č. 1 se konaly 10. července 1955, novým členem a zároveň obecním tajemníkem po nemocném Ladislavovi Čudovi se stal František Havlík, č. p. 29.⁶⁹ Utvořena byla nová bytová komise (Vladimír Čoček, Zdena Zábojová, Růžena Nesrstová, Ferdinand Dvořák), volební komise (Jaroslav Hanzlík jako předseda).⁷⁰ Při oslavách Mezinárodního dne žen v roce 1956 byl nově zvolen Výbor žen s předsedkyní Jarmilou Pazderovou.⁷¹

V květnu 1957 proběhly volby do MNV. Ten měl po volbách 15 členů, z toho pět bylo součástí rady. Kandidáti byli navrženi z 15 volebních obvodů a k jejich zvolení došlo jednomyslně, odevzdáno bylo 99 % hlasů. Poslanci v MNV tak byli: František Krampla, č. p. 46, Josef Suchánek, č. p. 53, Karel Hlobil, č. p. 47, Josef Panák, č. p. 41, František Havlík, č. p. 29, Miroslav Mužík, č. p. 70, Rostislav Pospíšil, č. p. 67, Julius Nádvorník, č. p. 68, Ferdinand Dvořák, č. p. 69, Vladimír Čoček, č. p. 142, Karel Kuban, č. p. 167, Vladimír Klvaňa, č. p. 118, Miroslav Derych, č. p. 184, Drahomíra Šejdová, č. p. 95 a Stanislav Zapletal, č. p. 95. Dne 29. května se konala ustavující schůze pléna, na které byl jako nový předseda MNV zvolen Miroslav Derych, ve funkci tajemníka setrval František Havlík. Radu tvořili kromě jich dvou ještě Josef Suchánek, Vladimír Klvaňa a Stanislav Zapletal.⁷²

Při MNV byly dále ustanoveny tyto stálé komise: zemědělská, finanční a rozpočtová, pro péči o pracující, která v sobě zahrnovala komise sociální, bytovou, pro výstavbu, školskou a kulturní. Dále fungují komise pro místní bezpečnost, trestní a požární komise a Výbor žen.⁷³

V roce 1958 byla zahájena práce na vybudování vodovodu v celé obci a taktéž byly zavedeny služby pro její obyvatele – dámské krejčovství, malířství, pokrývačství a stavební údržba, byla založena Drobná provozovna, která umožnila lidem zapůjčit si míchačku či okružní pilu. V říjnu 1959 byla uvedena do provozu po adaptaci stolářské dílny Vladimíra

⁶⁷ Tamtéž, s. 275–276.

⁶⁸ Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 4, inv. č. 75, *Seznamy poslanců a členů v orgánech MNV, přehledy o účasti poslanců na schůzích (1960–1981)* (dále jen *Seznamy poslanců*).

⁶⁹ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 260.

⁷⁰ Tamtéž, s. 286.

⁷¹ Tamtéž, s. 302.

⁷² Tamtéž, s. 312–313.

⁷³ Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 58, *Komplexní rozbor života v obci*.

Lipnera nová prodejna Jednoty – Samoobsluha, která nabízela potravinářské i průmyslové zboží.⁷⁴

Roku 1960 došlo na MNV k velikým změnám. Nejprve v lednu nečekaně a náhle při práci v kanceláři zemřel tajemník František Havlík, na jeho místo do června nastoupil Richard Talavášek. V červnu pak proběhly po četných předvolebních schůzích volby do MNV. Bylo vytvořeno 18 obvodů se svými zástupci, počet členů MNV se tak rozšířil na 18, z toho devět poslanců tvořilo radu MNV (Stanislav Šobáň, č. p. 114, Julius Nádvorník, č. p. 68, Rostislav Pospíšil, č. p. 93, Josef Lenert, č. p. 144,⁷⁵ Dobroslav Polášek, č. p. 156, František Sigmund, č. p. 165, Miroslav Derych, č. p. 186, Drahomíra Jurajdová, č. p. 95, Josef Kovařík, č. p. 7). Předsedou MNV byl nově zvolen Dobroslav Polášek, tajemníkem se stal bývalý předseda MNV Miroslav Derych. Při MNV byly vytvořeny tyto komise: školská a kulturní (10 členů, předseda Rostislav Pospíšil), bytová a zdravotní (7, František Sigmund), zemědělská (8, Stanislav Šobáň), ochrany veřejného pořádku (7, Josef Lenert), výstavby a místního hospodářství (10, Alois Derych), finanční a plánovací (7, Josef Kovařík), jejichž členové se jedenkrát měsíčně scházeli na schůzích.⁷⁶ Volební období národních výborů bylo prodlouženo, ze tří na čtyři roky, byl také přijat nový zákon č. 65/1960 Sb., o národních výborech.⁷⁷ Od 1. srpna byla na MNV zaměstnána jako pomocná úřednice Marcela Marečková, od 15. října ji nahradila Ludmila Zedková. Téhož roku bylo v obci zrušeno zdravotnické středisko.⁷⁸

Podle sčítání lidu v roce 1961 se ve Veselíčku nacházelo 744 obyvatel, což je nepatrně více než při předchozím sčítání, kteří žili ve 184 domech.⁷⁹ V září 1961 byl v obci založen Sbor pro občanské záležitosti a také byla utvořena skupina Jisker pod vedením Milady Havlíkové.⁸⁰

V roce 1962 tajemník MNV Miroslav Derych ze své funkce odstoupuje, v lednu a únoru byl tento úřad neobsazen. Od března v obci působil nový tajemník Josef Buček z Přerova. Po jeho nástupu odchází kvůli mateřství pomocná úřednická síla Ludmila Zedková

⁷⁴ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 338, 353.

⁷⁵ Příjmení Lenert se střídavě objevuje psáno jako Lenert a Lehnert, pro sjednocení jsem zvolila variantu Lenert.

⁷⁶ Tamtéž, s. 375–376; SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, kart. č. 4, inv. č. 75, *Seznamy poslanců*. Údaje z obou dokumentů se lehce liší u některých jmen a počtu členů v komisích, vycházela jsem z údajů uvedených v Pamětní knize, protože ta snad zachycuje již stabilizovanou situaci panující v delším časovém horizontu od konání voleb.

⁷⁷ HLEDÍKOVÁ, Z. – JANÁK, J. – DOBEŠ, J.: *Dějiny správy*, s. 451.

⁷⁸ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 382.

⁷⁹ RŮŽKOVÁ, R. – ŠKRABAL, J. *Historický lexikon*, s. 676–677.

⁸⁰ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 400–401, 404.

a až v listopadu ji nahrazuje Richard Talavášek.⁸¹ Od 1. února je zrušena prodejna masa v č. p. 60 a je nahrazena pojízdnou prodejnou masa. V roce 1963 je vybudováno chybějící pohostinství, které ale v pozdějších letech kvůli značné návštěvnosti z řad brigádníků, hlavně o letních měsících, nebylo dostačující.⁸²

V roce 1963 v obci fungovaly tyto masové organizace a spolky: Vesnická organizace Komunistické strany Československa (VO KSČ), Československý svaz mládeže (ČSM), Svaz československo-sovětského přátelství (SČSP), Svaz protifašistických bojovníků (SPB), Československý svaz červeného kříže (ČSČK), Československý svaz protipožární ochrany (ČSPO), Svaz pro spolupráci s armádou (SVAZARM), Tělovýchovná jednota Sokol (TJ SOKOL), Osvětová beseda (OB), Svaz rodičů a přátel školy (SRPŠ), Revoluční odborové hnutí (ROH). Spousta lidí byla členem více organizací, a proto bylo jejich členství mnohdy jen formální, tudíž tyto organizace vyvíjely různě aktivní činnost, za nejaktivnější lze považovat VO KSČ, TJ SOKOL, ČSPO a OB.⁸³

Již v první polovině šedesátých let bylo v okrese přistupováno ke snižování velkého počtu sídlišť.⁸⁴ Po volbách roku 1964 došlo v souladu se zákonem č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ke sloučení obcí Veselíčko a Tupec v jeden politicko – správní celek tak, že k Veselíčku byl jako místní část připojen Tupec. Jednání o sloučení Veselíčka s Tupcem probíhala ve veselíčském obecním zastupitelstvu již roku 1942, tehdy to však bylo většinou hlasů zamítnuto.⁸⁵ Ani tentokrát se sloučení neobešlo bez přípravných jednání a schůzí, na kterých se s připomínkami všech občanů připravoval perspektivní plán na společné fungování obcí.⁸⁶ Také se zde bouřlivě řešil nový název sloučené obce, padaly návrhy jako Veselý Tupec či Tupé Veselíčko, nakonec byl zvolen kompromisní název Veselíčko, místní část Tupec.⁸⁷ Ve Veselíčku bylo sídlo místního národního výboru této sloučené obce, taktéž se zde nacházelo sídlo společného jednotného zemědělského družstva.

Také na schůzích byli navrhováni poslanci do společného MNV. Za Tupec to byli: Ladislav Čuda, Ladislav Plesník, Ladislav Staněk, Ladislav Kalus, Antonín Dostál, Antonín Velešík, Josef Sehnal, Josef Panák, Jan Zábranský, Adolf Klanich a Miroslav Derych. Za Veselíčko byli navrženi: Dobroslav Polášek, Julius Nádvorník, Josef Kovařík, Hynek Martinek,

⁸¹ Tamtéž, s. 414.

⁸² Tamtéž, s. 421, 446.

⁸³ Tamtéž, s. 441.

⁸⁴ PUMPRLA, Václav: *Bibliografie okresu Přerov*. Brno 1993, s. 21.

⁸⁵ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 122.

⁸⁶ Tamtéž, s. 454.

⁸⁷ HRABĚNČINA NAUČNÁ STEZKA – VESELÍČKO. *Zastavení č. 15. Kaple sv. Františka Serafinského v Tupci. Historie Tupce*. [navštíveno 12. 4. 2018].

Anna Mádrová, Antonín Mucha, Antonín Hučín, Ladislav Pokorný, Evžen Navrátil, Josef Bednář, Josef Lenert, Ladislav Navrátil, Stanislav Šobáň, Blažena Panáková, Růžena Plesová, Rostislav Pospíšil, Karel Panák, Jan Zemánek a Jaroslav Navrátil. Všichni tito kandidáti byli ve volbách konaných 14. června 1964 zvoleni. Ustavující schůze třicetičlenného pléna MNV se konala 5. července v kinosále Osvětové besedy. Tam byla také utvořena dvanáctičlenná rada MNV ve složení předsedy MNV Dobroslava Poláška, tajemníka Antonína Velešíka a předsedů komisí: Ladislav Plesník (zemědělská), Ladislav Čuda (sociální), Ladislav Staněk (pro výstavbu), Antonín Dostál (bytová a zdravotní), Antonín Hučín (školská a kulturní), Josef Lenert (ochrana veřejného pořádku), Ladislav Navrátil (obchod), Josef Kovařík (finanční), Stanislav Šobáň (místní hospodářství a doprava) a Julius Nádvorník jako pokladník MNV. Aby byla dobře zvládnuta agenda sloučeného MNV, tak byl uvolněnému tajemníkovi Antonínu Velešíkovi k ruce dán administrativní pracovník Richard Talavášek.⁸⁸ Tím končí samostatnost MNV Tupec, který ještě úřadoval po volbách do konce července, od 1. srpna začal pracovat společný MNV ve Veselíčku.⁸⁹ Rada MNV ustavila likvidační komisi (Antonín Velešík, Josef Kovařík, Ladislav Čuda, Julius Nádvorník), a pověřila ji tím, aby 16. srpna převzala majetek MNV Tupec.⁹⁰

Aby se zlepšila práce MNV, tak byli roku 1966 z funkcí předsedů komisí odvoláni Stanislav Šobáň a Ladislav Staněk (nahrazen Jindřichem Mrvou).⁹¹ V prvním sčítání lidu dělaném ve sloučené vesnici z roku 1970 měla celá obec 914 obyvatel, z toho ve Veselíčku žilo 774 a v Tupci 140 lidí. V Tupci se rapidně snížil počet obyvatel vzhledem k poslednímu sčítání z roku 1961, to jich tam žilo 246. Stejným způsobem se v Tupci snížil počet domů z 61 na 36, ve Veselíčku naopak narostl na 214.⁹² V roce 1967 byl přijat nový zákon o národních výborech, č. 69/1967 Sb., který byl několikrát novelizován, ale jeho základní principy platily až do konce existence národních výborů.⁹³

Plánované volby z roku 1968 byly kvůli politické situaci odloženy a provedeny až v listopadu 1971. Ve Veselíčku bylo utvořeno jednadvacetičlenné plénum MNV, do kterého byli zvoleni tito poslanci: Rostislav Pospíšil, Dobroslav Polášek, Antonín Velešík, Ladi-

⁸⁸ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 454–456.

⁸⁹ *PAMĚTNÍ KNIHA OBCE TUPEC II*, s. 159. Dostupné online: <http://www.obec-veselicko.cz/wp-content/kroniky/pametni-kniha-obce-tupec-II/files/assets/basic-html/page-161.html>. [cit. 4. 5. 2018].

⁹⁰ Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 61, *Zápisy ze schůzí rady MNV*.

⁹¹ Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika obce Veselíčka, II. díl* (dále jen *Kronika druhá*), s. 32.

⁹² RŮŽKOVÁ, R. – ŠKRABAL, J. *Historický lexikon*, s. 676–677.

⁹³ HLEDÍKOVÁ, Z. – JANÁK, J. – DOBEŠ, J.: *Dějiny správy*, s. 451.

slav Čuda, Jindřich Mrva, Miroslav Mužík, Antonín Hučín, Bohuslav Střelec, Jaroslav Bernhauer, kteří byli zároveň členy rady MNV. Zbytek pléna tvořili Jana Hlobilová, Helena Metelková, Julius Nádvorník, Evžen Navrátil, Ladislav Pospíšil, Karel Panák, Jan Panák, Blažena Panáková, Ladislav Plesník, Ladislav Pokorný, Marie Rychlá a Vít Skopal. Předsedou MNV se nově stal ředitel místní školy Rostislav Pospíšil, funkci místopředsedy obsadil bývalý předseda Dobroslav Polášek, tajemníkem zůstává nadále Antonín Velešík.⁹⁴ Menší změny byly provedeny u funkcí předsedů jednotlivých komisí, těmi se stali: Jindřich Mrva (pro výstavbu), Dobroslav Polášek (finanční), Jaroslav Bernhauer (zemědělství a obchodu), Ladislav Čuda (sociální), Miroslav Mužík (ochrana veřejného pořádku). Po odstěhování Marie Rychlé byl počet poslanců snižen na 20.⁹⁵

Dne 28. ledna 1972 se uskutečnila ve Veselíčku ustavující schůze Socialistického svazu mládeže (SSM).⁹⁶ V roce 1974 se Dobroslav Polášek vzdává kvůli časovým možnostem funkce místopředsedy MNV a touto funkcí je pověřen Jindřich Mrva.⁹⁷

Další volby proběhly v říjnu roku 1976. Plénum MNV bylo rozšířeno na 34 členů, kteří obdrželi naprostou většinu hlasů a byli zvoleni. Novými poslanci se stali: Jaromír Bouchal, Jaromír Benhauer, Věra Braunerová, Marie Caletková, Ladislav Čuda, Bohuslav Drápek, Jiří Drápek, Jana Hlobilová, Antonín Hučín, Emilie Javorčková, Jan Kalus, Josef Kropka, Josef Lenert, Marie Lorencová, Jana Melčová, Helena Metelková, Jindřich Mrva, Karel Mužík, Blažena Panáková, Jan Panák, Zdenek Pavlišťík, Ladislav Pokorný, Dobroslav Polášek, Ladislav Pospíšil, Rostislav Pospíšil, Miroslav Ryšánek, Vít Skopal, Drahomír Spáčil, Ladislav Staněk, Bohuslav Střelec, Jiří Suchánek, Marie Suchánková, Božena Šedová a Zdena Velešíková. Na jejich prvním zasedání v kulturním domě v Tupci byla z těchto poslanců vytvořena devítičlenná rada MNV, kterou tvořili předseda MNV Drahomír Spáčil, místopředseda Rostislav Pospíšil, tajemník, kterým stále zůstává Antonín Velešík, dále předsedové komisí Jindřich Mrva, Dobroslav Polášek, Ladislav Pospíšil, Josef Lenert, Helena Metelková a Antonín Hučín.⁹⁸

Zároveň byly ustanoveny komise – ochrany veřejného pořádku (předseda Josef Lenert, 7 členů), školská a kulturní (Dobroslav Polášek, 9), finanční a plánovací (Ladislav Pospíšil, 7), stavební a zvelebovací (Jindřich Mrva, 9), sociální, zdravotní, služeb, obchod, byty (Hele-

⁹⁴ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 189.

⁹⁵ Tamtéž, s. 225, 266.

⁹⁶ Tamtéž, s. 220.

⁹⁷ Tamtéž, s. 316.

⁹⁸ Tamtéž, s. 392–395.

na Metelková, 7), tělovýchovy a mládeže (Antonín Hučín, 7) a také Sbor pro občanské záležitosti (SPOZ) s předsedou Rostislavem Pospíšilem.⁹⁹

V průběhu roku 1976 byla dokončena výstavba nové prodejny Smíšeného zboží Jednota mezi Veselíčkem a Tupcem, kde byl v roce 1980 zahájen i prodej masa.¹⁰⁰ V prostorách zrušené tupecké Jednoty byla v roce 1977 zařízena sběrna pro čištění a praní prádla, která byla využívána hlavně staršími občany.¹⁰¹ V sedmdesátých letech se také objevovaly integrační snahy o sloučení Veselíčka se sousedním Osekem nad Bečvou, avšak rada MNV spolu s výborem VO KSČ dokázaly uhájit obci samostatnost. Richarda Talaváška v pozici administrativního pracovníka nahrazuje na plný úvazek Hana Černochová.¹⁰²

V obci působila Národní fronta (NF) jako koordinátor činností všech společenských organizací v obci prostřednictvím jejich zástupců, které sdružoval výbor NF. V roce 1979 v obci působily tyto organizace: KSČ, Pomocná stráž Veřejné bezpečnost (PSVB), ČSL, SSM, Pionýrská organizace při SSM, Svaz požární ochrany (SPO), TJ Sokol, ČSČK, Dohlížecí výbor lidového spotřebního družstva Jednota (DV LSD), DV LSD místní část Tupec, Česká myslivecká společnost (ČMS), SPB, Svaz družstevních rolníků (SDR), SČSP, Český svaz ovocnářů a zahrádkářů (ČSOZ), Svazarm a SRPŠ.¹⁰³

Sčítání lidí, domů a bytů z roku 1980 nám ukazuje, že celá obec měla 835 obyvatel, z toho ve Veselíčku žilo 650 a v Tupci 185 lidí. Ve vesnici se nacházelo 237 domů, z toho 182 ve Veselíčku a 55 v Tupci.¹⁰⁴

Ve volbách v červnu 1981 bylo do MNV navrženo a zvoleno 32 poslanců. Rada MNV doznala jen malých změn, jejími členy se stali: Drahomír Spáčil, Antonín Velešík, Rostislav Pospíšil, Josef Lenert, Helena Metelková, Stanislava Čočková, Marie Caletková, Jindřich Mrva a Antonín Hučín. Vedoucí pozice zůstávají stejné, předsedou MNV je Drahomír Spáčil, místopředsedou Rostislav Pospíšil, tajemníkem Antonín Velešík. Byly taktéž ustanoveny následující komise: ochrany veřejného pořádku (předseda Josef Lenert, 7 členů), školství, kultury, pro mládež a tělovýchovy (Stanislava Čočková, 9), plánovací a finanční (Marie Caletková, 7), zvelebovací, výstavby, VLHZ a ochrany životního prostředí (Jindřich Mrva, 9), zdravotní a sociální (Helena Metelková, 7), pro obchod, služby, byty a dopravu (Antonín Hučín,

⁹⁹ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, kart. č. 4, inv. č. 75, *Seznamy poslanců*.

¹⁰⁰ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 399.

¹⁰¹ Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika obce Veselíčka, III. díl* (dále jen *Kronika třetí*), fol. 32. Tato *Kronika třetí* je foliována na levém listě dvoustrany, pro lepší přehlednost cituji celou dvoustranu tímto číslem.

¹⁰² Tamtéž, fol. 56, 65.

¹⁰³ Tamtéž, fol. 45–46.

¹⁰⁴ RŮŽKOVÁ, R. – ŠKRABAL, J. *Historický lexikon*, s. 676–677.

7) a Sbor pro občanské záležitosti (Rostislav Pospíšil, 9).¹⁰⁵ V roce 1983 při autonehodě zemřela poslankyně Helena Metelková i se svým manželem Václavem.¹⁰⁶

V roce 1983 byl upraven byt v budově MNV na společenskou místnost, ve které se nově mohly konat akce SPOZ, které se dosud odehrávaly v požární zbrojnici.¹⁰⁷ Hanu Černochovou v pozici administrativního pracovníka nahrazují paní Kellarová a Navrátilová.¹⁰⁸ Rok 1984 se nesl v duchu oslav požárníků, byl generálně opraven kulturní dům v Tupci a uskutečněn vůbec první sjezd rodáků. Od 1. ledna 1984 začala fungovat při MNV Drobná provozovna, jež sdružovala pro občany nabídku řemeslnických prací – zednických, malířských a natěračských, elektroinstalačních, sklenářských, kadeřnických a holičských, výkopových, dopravních, kominických, obuvnických, stolařských a opravy a zakázkové krejčovské práce. Vedoucím provozovny byl Slavomír Lasovský.¹⁰⁹

Rok 1985 přinesl Veselíčku velká uznání, nejprve bylo odměněno za nejlepší dosažené výsledky v soutěži NV v Severomoravském kraji.¹¹⁰ Poté mu bylo přiděleno konání okrskové spartakiády 11. května 1985. Aby vše bylo zorganizováno na patřičné úrovni, tak byl vytvořen spartakiádní štáb a speciální komise: politicko-organizační a propagační, pořadatelská a dopravní, hromadná vystoupení, technická, zdravotnická, finanční.¹¹¹

Roku 1986 proběhly poslední volby do MNV. V nich bylo zvoleno 35 poslanců, kteří se potkali na ustavujícím plenárním zasedání 23. června v sále kulturního domu. Na něm byl za předsedu MNV opět ustanoven Drahomír Spáčil, místopředsedou se nově stal Slavomír Lasovský a tajemníkem Jaromír Bouchal. Tito tři spolu s předsedami komisí tvořili devítičlennou radu, do níž byli zvoleni: Jindřich Mrva (komise pro výstavbu a zvelebovací, 9 členů), Antonín Hučín (pro služby, byty a obchod, 9), Marie Caletková (plánovací a finanční, 7), Stanislava Čočková (školství a kultury, 9), Bohuslav Drábek (sociální, 9), Josef Lenert (ochrana veřejného pořádku, 7). Schválen byl také pomocný orgán MNV Sbor pro občanské záležitosti s předsedou Slavomírem Lasovským.¹¹²

K roku 1989 se ve vesnici z nezemědělských prostor nacházelo: bytovka o osmi jednotkách, družstevní ubytovna, rehabilitační zařízení, nákupní středisko, sokolská zahrada, zámek

¹⁰⁵ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, kart. č. 4, inv. č. 75, *Seznamy poslanců*.

¹⁰⁶ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 127.

¹⁰⁷ Tamtéž, fol. 111.

¹⁰⁸ Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 55, *Zprávy o činnosti národního výboru*.

¹⁰⁹ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 132.

¹¹⁰ Tamtéž, fol. 145.

¹¹¹ Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 8, inv. č. 146, *Politicko – organizační zabezpečení kulturních akcí*.

¹¹² SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 167–169.

a pečovatelská zařízení. ¹¹³ V zasedací místnosti hasičské zbrojnice vznikla roku 1989 organizace Občanského fóra, která až do doby prvních svobodných voleb stála u všech politicko – společenských aktivit v obci. ¹¹⁴ Volební období národních výborů zaniklo dnem voleb do zastupitelstev obcí – 24. listopadu 1990. Ústavním zákonem č. 294/1990 Sb., byla v Československu obnovena obecní samospráva. ¹¹⁵

V průběhu let byl kladen veliký důraz na stavební úpravy v obci. Postupně byly prováděny různé rekonstrukce, opravy a vylepšování veřejných i soukromých staveb, chat. ¹¹⁶ Pozornost byla věnována místním komunikacím, výstavbě chodníků a autobusových čekáren, zajištění dopravních spojů, hledání zdrojů pitné vody, úpravě veřejných prostranství. Po etapách byla v šedesátých a sedmdesátých letech vybudována kanalizace, která byla v letech osmdesátých spojována s kanalizací oseckou. Modernizován byl místní rozhlas i osvětlení obce. ¹¹⁷ Pokud nebyli obyvatelé zaměstnáni přímo v obci, tak za svou práci dojížděli nejčastěji do Lipníku nad Bečvou nebo Přerova. ¹¹⁸

Schůze pléna a rady MNV a jednotlivých komisí se odehrávaly s větší či menší pravidelností na různých místech obce – v kinosále, v požární zbrojnici, v kulturním domě v Tupci, v zasedací místnosti či v kanceláři MNV.

I. 5 Jednotné zemědělské družstvo

Ve Veselíčku působily dva spolky, které se zabývaly chovem zvířat, byly to Spolek pro chov hovězího a vepřového dobytka s plemennou knihou, který se staral o obecní plemenníky a jehož stanovy byly schváleny roku 1925 a Spolek chovatelů drobného hospodářského zvířectva ve Veselíčku od roku 1940. Jejich činnost omezeně fungovala i v poválečných letech, pod předsednictvím Ladislava Pospíšila, respektive Evžena Navrátila. ¹¹⁹ Do rukou Ladislava Pospíšila byl adresován výměr ONV v Hranicích, který v roce 1954 rozpustil Spolek chovatelů hovězího a vepřového dobytka kvůli nízké spolkové činnosti a nezájmu členů, kteří

¹¹³ *40 let zemědělství v okrese Přerov (dále jen 40 let)*. Přerov 1989, s. 146.

¹¹⁴ HUČÍN, Antonín: *Hasiči chystají na rok 2014 oslavy 100 let (dále jen Hasiči)*. Veselíčské novinky, 2010, č. 18, s. 20.

¹¹⁵ HLEDÍKOVÁ, Z. – JANÁK, J. – DOBEŠ, J.: *Dějiny správy*, s. 484–485.

¹¹⁶ Bohaté materiály k tomuto tématu se nacházejí například ve fondu Okresní národní výbor Hranice, inv. č. 700, 1387, 1942, která se nacházejí v kartonech číslo 610, 1141, 1964 *Stavební řízení, povolování staveb*, kde jsou žádosti obyvatel o povolení úprav a oprav domů nebo o přidělení stavebního materiálu.

¹¹⁷ Shrnutí nabízí *Kronika třetí* na foliích 111–114.

¹¹⁸ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 58, *Komplexní rozbor života v obci*.

¹¹⁹ SOKA Přerov, fond ONV Hranice, inv. č. 12, *Spolkový katastr*.

se dostavili pouze v malém počtu na schůzi, kde se projednávalo sloučení s chovateli drobného zvířectva. Jejich majetky, což byl dům č. p. 55, připadl MNV.¹²⁰ Druhý spolek byl roku 1957 prohlášen za dobrovolnou organizaci.¹²¹

Ve Veselíčku bylo mezi lety 1946 a 1947 založeno strojní zemědělské družstvo, které mělo řešit nedostatek pracovních nástrojů. Jeho zakladatelem a zároveň předsedou se stal Jan Zemánek, č. p. 60, místopředsedou byl Josef Grygar, č. p. 18, jednatelem Jan Záboj, č. p. 124, pokladníkem Libor Lenert, č. p. 144, hospodářem Antonín Skácel, č. p. 149. Roku 1947 se jeho členem stalo MNV s 20 podíly, 20 podílů si v něm rovněž zakoupila Tělocvičná jednota Sokol. Postupným přistupováním členů mělo družstvo v roce 1947 112 členů se 1 018 podíly, jeden podíl stál 100 Kčs a 10 Kčs zápisného. Za společné prostředky nakoupili jeden traktor, jeden elektromotor, jeden kabel, dva lisy na slámu, dvě mlátičky, dva řemeny, jeden šrotovník.¹²²

Na příkaz ONV byla ve vesnici roku 1951 založena nová chmelnice, která podléhala Chmelařskému spolku v Žatci, později Státnímu statku v Lipníku nad Bečvou. Následujícího roku byla přistavěna další konstrukce pro pěstování chmele.¹²³ Chmelnice byla rozdělena na malé podíly mezi výkonné zemědělce s koňskými potahy, kteří ji po celý rok udržovali v pořádku.¹²⁴

Ve vesnici Tupec došlo k založení jednotného zemědělského družstva již roku 1951, toto družstvo tak patřilo mezi vůbec první v tehdejší okrese Hranice. Přípravný výbor zde byl ustanoven již roku 1950 a k samotnému založení pak došlo 21. ledna 1951. První předsedkyní byla Božena Pavlišťíková, založené družstvo mělo 37 členů, obhospodařovalo skoro 59 ha zemědělské půdy a z toho 53 ha orné půdy.¹²⁵ Družstevníci pokračovali v tradici pěstování chmele, pustili se do plemenného chovu prasat, vystavěli si drůbežárnu a v provizorním zařízení adaptovaného kravína dosahovali nečekaně dobrých výsledků dojivosti krav.¹²⁶ V roce 1953 došlo k přechodu družstva z II. typu na III. typ, který se vyznačoval společnou rostlin-

¹²⁰ Státní okresní archiv Přerov, fond Okresní národní výbor Hranice, kart. č. 748, inv. č. 964, sign. 262, *Spolková agenda, Veselíčko*.

¹²¹ SOKA Přerov, fond ONV Hranice, inv. č. 12, *Spolkový katastr*.

¹²² SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 171–177.

¹²³ Tamtéž, s. 229, 240.

¹²⁴ Tamtéž, s. 284.

¹²⁵ Samozřejmě čísla počtů členů i hektarové rozlohy se v průběhu let i u dalších příkladů postupně měnila.

¹²⁶ *40 let*, s. 144.

nou a živočišnou výrobou a ve kterém se rozdělovaly výtěžky ve větší míře podle odvedené práce, a jen v menší míře podle výměry půdy vložené do družstva.¹²⁷

V sousedním Veselíčku se o založení družstva v první polovině 50. let jen pokusili, přípravný výbor byl ustaven již roku 1953, ale po provedení měnové reformy se malé družstvo rozpadlo. K založení jednotného zemědělského družstva (dále JZD) došlo až 2. března 1956 na základě stanov pro III. typ družstev.¹²⁸ Na této ustavující schůzi, která se konala v kinosále U Braunerů, si stávající členové družstva měli navrhnout a zvolit představenstvo JZD. Na funkci předsedy tak bylo navrženo několik kandidátů (Bohumil Pokorný, Vít Skopal, Maxmilián Pazdera), všichni ale tento projev důvěry odmítli z důvodů nedostatečné kvalifikace. Až v pořadí čtvrtý navržený, čtyřiaadvacetiletý Ladislav Pokorný z č. p. 54, po delší rozpravě svolil s vykonáváním funkce předsedy JZD Veselíčko. Představenstvo JZD tvořili kromě něj vedoucí živočišné výroby Antonín Otáhal, č. p. 83, vedoucí rostlinné výroby Vít Skopal, č. p. 58, Františka Navrátilová, č. p. 163, Hermína Mikulová, č. p. 90, Maxmilián Pazdera, č. p. 151, Julie Hučínová, č. p. 156. Předsedou revizní komise byla zvolena Jiřina Zapletalová, č. p. 125, členkami této komise byly Ludmila Ulmová, č. p. 93 a Vlasta Metelková, č. p. 25.¹²⁹

Prvním předsedou nově vzniklého JZD se tedy stal Ladislav Pokorný a družstvo mělo nejprve 28 členů, kteří společně hospodařili na 102 ha zemědělské půdy. Další členové pak vstupovali do JZD ve velkém v následujících letech. Roku 1958 se stal předsedou Karel Hlobil a v té době už byli téměř všichni zemědělci členy JZD. To tak mělo celkem 132 členů, kteří spravovali 365 ha zemědělské půdy.¹³⁰ Chov hospodářského zvířectva, které bylo zpočátku málo početné a ustájené ve chlévech družstevníků, se od roku 1958 stále rozrůstal, snižoval se pouze chov koní. K prvnímu svodu vepřového dobytka ke společnému ustájení došlo koncem roku 1957, kdy byla opravena budova v bývalém zámeckém dvoře, která byla zařízena pro ustájení 100 kusů vepřů.¹³¹ V následujícím roce JZD adaptovalo teletník v č. p. 55, kravíny v č. p. 46, 53, 79 a zakoupilo montovanou drůbežárnu,¹³² o rok později převzali družstevníci k obhospodařování i ve vesnici působící chmelnici, v roce 1960 pak byla dokončena

¹²⁷ *40 let*, s. 17, 20. Což je rozdíl oproti II. typu, ve kterém byla společná jen rostlinná výroba a ve kterém se výsledky sklizně rozdělovaly podle výměry půdy členů.

¹²⁸ Tamtéž, s. 144–145.

¹²⁹ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 291–297.

¹³⁰ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 58, *Komplexní rozbor života v obci*.

¹³¹ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 318.

¹³² Tamtéž, s. 335.

výstavba potřebného kravína a silážních jam.¹³³ Uvolněné chlévy byly přebudovány na porodny pro prasnice, stodola Františka Pacáka byla adaptována na drůbežárnu.¹³⁴

Na ustavující schůzi 28. února 1962 došlo ke schválení sloučení JZD Tupec a JZD Veselíčko od 1. března¹³⁵ a nově tak vzniká Jednotné zemědělské družstvo Veselíčko – Tupec, které sídlilo ve Veselíčku. V jeho čele stál Miroslav Ryšánek z Tupce, mělo 197 členů a obhospodařovalo 500 ha zemědělské půdy. Na základě okresní koncepce specializace a koncentrace zemědělské výroby docházelo ve sloučeném JZD k zakládání intenzivních ovocných sadů (jabloně, hrušně, broskve, višně, rybíz černý a červený, jahody, třešně, švestky).¹³⁶ První sady byly zakládány ve Veselíčku u kravína a v Tupci severovýchodním směrem k obci Dolní Újezd, později docházelo k výsadbě i na ostatních plochách a také k pořizování speciálních strojů jako kombajn na sklizeň rybízu či stroj na setřásání višní.¹³⁷ V rostlinné výrobě byly dále pěstovány obiloviny, krmná a cukrová řepa, kukuřice, brambory, hrách, bob, jetel, mák nebo chmel. Na jejich sklizni se při brigádách účastnili nejen obyvatelé obcí, ale také pracovníci továren, podniků či děti ze škol. Také pokračovala investiční výstavba – byla vybudována odchovna mladého dobytka, salaš a moderní porodna prasnic v roce 1967.¹³⁸ V roce 1970 byla dokončena stavba garáží, v srpnu byla dobudována česačka chmele a pokračovalo se ve výstavbě osmi bytových jednotek, které by pomohli zatraktivnit práci v zemědělství pro mladší družstevníky, práce na ní byly dokončeny roku 1972.¹³⁹

Kvůli další koncentraci půdy a výrobních prostředků, specializaci zemědělské výroby a lepšímu a efektivnějšímu uplatňování moderní techniky a technologií došlo v roce 1973¹⁴⁰ k vytvoření nového ekonomického celku s názvem Jednotné zemědělské družstvo 50. výročí vzniku KSC se sídlem v Oseku nad Bečvou. Do něj byly sloučeny dříve samostatná JZD se sídly v obcích Veselíčko,¹⁴¹ Osek nad Bečvou, Staměřice, Dolní Újezd, Nové Dvory, Trnávka a Týn nad Bečvou. Tento obrovský celek sdružoval 2 987 ha zemědělské půdy, z toho 2 399 ha orné půdy, 42 ha chmelnic a 203 ha intenzivních sadů. Celkem mělo 846 členů, z nichž trvale činných bylo 487 pracovníků.¹⁴² Během roku 1973 byla ve středisku Veselíčko

¹³³ 40 let, s. 145.

¹³⁴ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 371–372.

¹³⁵ 40 let, s. 145.

¹³⁶ Podrobné informace o sadařství ve vesnici nabízí zápis v *Kronice třetí* na foliích 60–63.

¹³⁷ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 58, *Komplexní rozbor života v obci*; SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 106.

¹³⁸ 40 let, s. 145.

¹³⁹ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 148, 234.

¹⁴⁰ Ke schválení vzniku došlo na ustavující schůzi 14. prosince 1972. Viz 40 let, s. 146.

¹⁴¹ I když jednání o slučování nebyla u JZD Veselíčko – Tupec jednoduchá. Viz 40 let, s. 27.

¹⁴² SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 58, *Komplexní rozbor života v obci*.

zahájena stavba velkokapacitní stáje pro výkrm býků, která byla do provozu uvedena v roce 1975.¹⁴³

K roku 1989 ve Veselíčku působilo chmelařské středisko s česačkou a dvěma sušárnami, posklizňová linka, středisko mechanizace i garáže, středisko rostlinné i živočišné výroby, sklady ovoce.¹⁴⁴ Pro uskladnění ovoce se do budoucna plánovalo využití sklepních prostor zámku ve Veselíčku.¹⁴⁵

I. 6 Zámecký areál

I. 6. 1 Zámek

Podstatští ve Veselíčku zpravidla trvale nepobývali, zejména poté, kdy od rodu Liechtenstein – Castelnor zdědili roku 1796 město Telč a další statky, na své panství pak přijížděli především v létě, nebo v podzimním čase, kdy se zde mohli věnovat své lovecké zálibě.¹⁴⁶ Od konce 18. století spravovali svůj veškerý obrovský majetek¹⁴⁷ prostřednictvím Ústřední správy statků, která od dvacátých let 19. století trvale sídlila v Telči.¹⁴⁸

Původní tvrz postavená v 16. století byla v století následujícím pravděpodobně přestavěna na nové panské sídlo, jehož podoba pak byla změněna ve druhé polovině 18. století za hraběte Františka Karla Podstatského, postupnými stavebními úpravami byl vybudován zcela nový zámek. Současně vznikala v jeho okolí i původní okrasná zahrada, která byla také několikrát přestavována a upravována.¹⁴⁹

Samotný zámek má podobu dvoupatrové budovy obdélníkového tvaru, která byla vystavěna v pozdně barokním stylu.¹⁵⁰ V průběhu napoleonských válek se veselíčský zámek třikrát v průběhu let 1805–1814 změnil na polní vojenskou nemocnici, do níž byli přiváženi zranění a nemocní vojáci válečných armád.¹⁵¹ Tím strádali nejen obyvatelé vesnice, kteří mu-

¹⁴³ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 300, 366.

¹⁴⁴ *40 let*, s. 146.

¹⁴⁵ Tamtéž, s. 149.

¹⁴⁶ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 57.

¹⁴⁷ Kromě Veselíčka měl rod ve svém držení Slavkov, Telč, Starou Ves, Borovné, Bítovánky, Mezeříčko, Kunžak, Krasnice a Zdenkov. PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 56.

¹⁴⁸ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 57.

¹⁴⁹ FOUKAL, L.: *Zámecký park*, s. 5–6.

¹⁵⁰ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 49.

¹⁵¹ LAPÁČEK, Jiří: *Pomník na Veselíčku: k 100. výročí odhalení vojákům zemřelých v letech 1805–1814* (dále jen *Pomník*). Prosenice 2005, s. 22.

seli vykonávat přípravek a také žít ve strachu z nakažení se, ale také budova a vnitřní zařízení zámku, které provozem nemocnice utrpěly mnoho škod.¹⁵² Dle kronikářských záznamů zde na následky zranění či působením nakažlivých nemocí zemřelo na 700 vojáků rakouské, ruské a francouzské armády, kteří byli odváženi na vozech do lesa na návrší Zámeckého kopce. Mrtví zde byli hromadně pochováni a místní si toto místo pojmenovali jako vojenský hřbitov.¹⁵³

Krátce po ukončení válek byl na tomto místě postaven dřevěný kříž, a když ten shnil, tak byl nahrazen kovovým křížem na malém podstavci. Tento kříž byl roku 1960 ulomen a na místě tak zůstal pouze pískovcový kámen.¹⁵⁴ Na památku padlých byl také roku 1905 v místech pohřebiště vybudován pomník z mramoru ve tvaru obelisku. Událo se tak na popud Spolku vojenských vysloužilců okolí Prosenického, jimž finančně přispěli mimo jiné i císař František Josef I., ruská vláda či majitel zámku Alois Podstatský – Lichtenstein.¹⁵⁵

Počátkem roku 1945 bylo nařizováno vyklizení větší části zámecké budovy, nábytek byl z místností snesen do velkého sálu a zámecké kaple. Hned po této akci se do zámku nastěhoval německý generální štáb,¹⁵⁶ který v důsledku přibližování se fronty v dubnu z vesnice zmizel.¹⁵⁷

V roce 1945 byl majetek Leopolda IV. Jáchyma Podstatského – Liechtensteina zkonfiskován¹⁵⁸ a na jeho zámek a statek byla uvalena národní správa. Národním správcem byl učiněn Otakar Vopalecký, který působil jako lesní správce úředník v lesní kanceláři. Brzy byly přebrány také lesy do státní správy se sídlem v Lipníku nad Bečvou.¹⁵⁹ Část lesů nad Veselíčkem byla roku 1947 přidělena Zemským národním výborem ONV v Přerově.¹⁶⁰ Ze zámku bylo rozkradeno cenné vnitřní vybavení, a to včetně obrazů a kachlových kamen. Jen malá část z tohoto bohatství byla zachráněna díky převezení na zámek v Telči.¹⁶¹

¹⁵² Tamtéž, s. 12.

¹⁵³ Tamtéž, s. 14.

¹⁵⁴ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 109–112.

¹⁵⁵ LAPÁČEK, J.: *Pomník*, s. 17, 20.

¹⁵⁶ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 138.

¹⁵⁷ Tamtéž, s. 141.

¹⁵⁸ On spolu se svou manželkou Marií Markétou a třemi dětmi byli vypovězeni a společně odcházejí do Rakouska. TOMKOVÁ, Eva: *Únor 2008 - pohřeb Leopoldiny Podstatské Lich.* In: http://www.farnostvelkyjezd.wz.cz/Kronika%20farnosti/zibrid/2008_unor_pohreb_Podstazka.html. [cit. 12. 4. 2018].

¹⁵⁹ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 150.

¹⁶⁰ Tamtéž, s. 171–172.

¹⁶¹ GRYGAROVÁ, Věra: *Dětský domov se školou – rekonstrukce zámku (dále jen Dětský domov)*. Veselíčské novinky, 2011, č. 21, s. 5.

V roce 1947 pobývalo v letních měsících na zámku v rámci výměnného ozdravného pobytu asi 70 polských dětí.¹⁶² V roce 1948 využívala zámek na krátký čas Okresní charita v Přerově, která do zámku dosadila asi 50 většinou přestárých a práce neschopných mužů.¹⁶³ Následujícího roku získal nemovitosti ONV v Prostějově, po prázdninách roku 1949 se do zámku přistěhovala za účelem vyučování v přírodě střední škola z Prostějova,¹⁶⁴ po ní měl budovu v nájmu Krajský národní výbor (KNV) v Olomouci.

Na využití veselíčského zámku měla vliv i občanská válka v Řecku. V jejím průběhu zůstávaly v Řecku nezaopatřené větší i menší děti. Vlády tehdejších lidově demokratických republik se po dohodě s řeckou Prozatímní demokratickou vládou zavázaly přijmout do svých států určitý počet převážně dětských emigrantů, přičemž věřili, že se děti budou moci brzy do své domoviny vrátit. Tak se do Československa v letech 1948–1949 dostalo něco přes 4 000 řeckých a makedonských dětí.¹⁶⁵

Mezi jinými byl pro umístění těchto dětí vybrán i veselíčský zámek. Dne 16. října 1949 do Veselíčka přijelo 46 řeckých matek a 57 řeckých dětí, převážně kojenců a batolat. Původně sloužil zámek jako domov pro předškolní řecké děti, poté, když tyto děti vyrostly do školního věku, už od roku 1953 sloužil výhradně jako dětský domov pod vedením ředitele Václava Holubce. Do zámku byly dovezeny i děti z Potštátu a Litoměřic, kde byly podobné domovy zrušeny. Ve Veselíčku tak bylo nově umístěno asi 120 dětí, které byly pod pravidelným lékařským dohledem.¹⁶⁶

Zámecké komnaty byly proměněny na ložnice, ze zámecké kaple se po přepažení umělým stropem stala jídelna. V budově byla již dříve zavedena elektřina i vybudován vodovod. Jelikož zámek sloužil původně jen jako letní sídlo, tak topením v původních kamnech se nedostatečně dokázaly vytopovat jednotlivé místnosti. Ústřední topení pak bylo uvedeno do provozu v letech 1955–1957. Děvčata byla umístěna v jednom křídle zámku a chlapci ve druhém. Mladší děti byly vyučovány ve škole ve Veselíčku, děti starší deseti let navštěvovaly školu v Oseku nad Bečvou, poté i gymnázium v Lipníku nad Bečvou. Řečtí vychovatelé dbali na to, aby jejich svěřenci nezapomněli svůj rodný jazyk, i když jak se postupem času ukazovalo, že se děti domů nevrátí, tak byl intenzivněji vyučován i jazyk český.¹⁶⁷

¹⁶² SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 174.

¹⁶³ Tamtéž, s. 188.

¹⁶⁴ Tamtéž, s. 195.

¹⁶⁵ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 116–118.

¹⁶⁶ Tamtéž, s. 121–123.

¹⁶⁷ Tamtéž, s. 123.

V domově vznikl hudebně taneční soubor, který pořádal svá vystoupení i v širokém okolí. Spolu se svou matkou a zároveň vychovatelkou zde trávily část svého dětství i dříve populární zpěvačky Martha a Tena Eleftheridu.¹⁶⁸ Působil zde i sportovní kroužek, děvčata se věnovala vaření nebo ručním pracím. Děti se ve svém volném čase také podílely na péči o park. Spousta dětí také navštěvovala hasičský kroužek či se účastnily česání chmele nebo sběru brambor.¹⁶⁹

Činnost domova pro řecké děti ve Veselíčku byla definitivně ukončena v roce 1958, jelikož zde vychovávané děti již dosáhly dospělosti a začaly se zapojovat do života v československém prostředí.¹⁷⁰ O prázdninách roku 1958 pobývali na zámku vysokoškolští studenti z různých zemí – Arábie, Indie, Jižní Ameriky – kteří tam trávili svou dovolenou.¹⁷¹

Od roku 1958 fungoval v budově zámku klasický dětský domov pro české děti.¹⁷² V roce 1960 bylo v péči domova přibližně 90 dětí ve stáří 6–14 let. Děti navštěvovaly I. třídu školy ve Veselíčku, ostatní třídy byly vyučovány v Oseku nad Bečvou, kam se dopravovaly zvláštním autobusem.¹⁷³

V roce 1966 začal zámek fungovat jako Dětský výchovný ústav, následně od roku 1986 jako Výchovný ústav pro děti a mládež.¹⁷⁴ Celé zařízení bylo po administrativních jednáních vyňato ze správy odboru školství při ONV Přerov, od 1. ledna 1974 se zde ujímá správy odbor školství při KNV v Ostravě. Při ústavu fungovala Základní devítiletá škola (ZDŠ) pro jeho schovance. Tito chlapci se pod vedením svých výchovných pracovníků podíleli na budování kanalizace, sportovních, zemědělských i kulturních akcích.¹⁷⁵ V roce 1986 byla kapacita ústavu 65 dětí, jen chlapců ve věku 10–18 let, kteří zde byli převychovávaní. Výuka zde byla rozdělena mezi základní školu, zvláštní školu a střední odborné učiliště se zaměřením na zemědělskou výrobu.¹⁷⁶

¹⁶⁸ RICHTER, Josef: *Tajemství zámecké kaple ve Veselíčku zasvěcené sv. Františku Paluánskému*. Veselíčské novinky, 2012, č. 24, s. 41.

¹⁶⁹ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 124–125.

¹⁷⁰ Tamtéž, s. 125.

¹⁷¹ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 348.

¹⁷² ŠULÁKOVÁ, M.: *Zámecký park Veselíčko*, s. 15.

¹⁷³ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 385–386.

¹⁷⁴ GRYGAROVÁ, V.: *Dětský domov*. Veselíčské novinky, 2011, č. 21, s. 5.

¹⁷⁵ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 328–329, 344.

¹⁷⁶ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 177.

I. 6. 2 Zámecký park

Zámecký park dostal podobu pravoúhlého lichoběžníku, je rozložen na mírném svahu na severním okraji obce, odkud jej chrání Zámecký kopec s lesním porostem. Park má plochu větší než 4 ha a je rozdělen na dvě nestejně rozsáhlé části – na menší pravidelnou terasovitě upravenou o třech podlažích s rysy francouzského parku, která bezprostředně navazuje na stavbu zámku a v níž se nachází i pseudobarokní kašna, a na větší nepravidelnou, která má podobu přírodního anglického parku a nachází se východním směrem od zámku.¹⁷⁷ Park je pojítkem mezi středem obce a zámeckými budovami, vedle zámku se dochovaly také hospodářské a správní budovy.¹⁷⁸

Zdejší zámecký areál patří historicky, architektonicky i botanicky mezi nejcennější parky na severní Moravě¹⁷⁹ a je jednou z hlavních dominant obce. V mladší přírodněji pojaté části nechali majitelé vysadit celou sbírku vzácných exotických dřevin, které vhodně doplňovaly domácí stromy a keře a které postupně díky své menší odolnosti byly z parku vytlačovány domácím rostlinstvem.¹⁸⁰

V poválečném období začaly obě části parku postupně chátrat. Oproti dřívější době, kdy park měli na starosti tři stálí odborní pracovníci, kteří podle potřeby mohli spolupracovat s dalšími pracovními silami,¹⁸¹ byl k dispozici pouze zahradník Václav Mauric, který sám nestačil provádět ani základní údržbu. Již v roce 1947 byly okrasné dřeviny ze skleníků odvezeny do Brna. Do parku měli taktéž volný přístup obyvatelé obce, objevovaly se i stížnosti na děti, které žily v zámku a údajně poškozovaly sochařskou výzdobu ve francouzské části parku. Konaly se v něm i různé společenské události, kterých se účastnil velký počet lidí. Byla zbourána západní brána hospodářského areálu zámku a na několika místech vybourána obvodová zeď. Velkou ztrátou byla také demolice bývalé barokní oranžerie, ve které byly pěstovány choulostivější hlavně citrusové jižní rostliny.¹⁸²

Teprve od počátku šedesátých let lze pozorovat zvýšený a systematický zájem odborné veřejnosti o zámeckou zahradu a park, s čímž souvisí také větší tlak na jejich ochranu a později i pokusy o jejich rekonstrukci. Roku 1962 byl zámek s parkem zapsán do státního seznamu kulturních památek. Od té doby vzniklo mnoho soupisů dřevin rostoucích v areálu.¹⁸³

¹⁷⁷ FOUKAL, L.: *Zámecký park*, s. 5–6.

¹⁷⁸ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 50–51.

¹⁷⁹ FOUKAL, L.: *Zámecký park*, s. 1.

¹⁸⁰ ŠULÁKOVÁ, M.: *Zámecký park Veselíčko*, s. 45.

¹⁸¹ FOUKAL, L.: *Zámecký park*, s. 3.

¹⁸² ŠULÁKOVÁ, M.: *Zámecký park Veselíčko*, s. 16.

¹⁸³ Jeden takový soupis z roku 1978 se nachází v publikaci vydané Okresním vlastivědným muzeem J. A. Komenského v Přerově panem Ing. Ladislavem Foukalem *Zámecký park Veselíčko*.

I přestože se o chátrajícím stavu památky vědělo, tak i rozsáhlejší stavební práce, jakými byla obnova obvodové zdi parku koncem šedesátých let a v roce 1974, měly pouze provizorní podobu. V letech 1971 až 1972 byl park zbaven náletů, smetí a plevelných dřevin, pozornost byla zaměřena i na staré stromy, částečná rekonstrukce pak proběhla koncem sedmdesátých a začátkem osmdesátých let, kdy byla kolem celého parku obnovena zřícená zeď z lomového kamene, bylo rovněž provedeno odvodnění systematickou drenáží a kanalizace.¹⁸⁴

Pro MNV Veselíčko nebyla situace s chátrajícím stavem parku lhostejná, i když byl park pod správou ONV v Přerově. Ve spolupráci s Okresním vlastivědným muzeem J. A. Komenského v Přerově byly organizovány brigády na jeho údržbu, kterých se účastnili obyvatelé obce, členové JZD, společenských organizací, ale v rámci Hnutí Brontosaurus také mladí lidé z celé republiky, a dokonce i ze zahraničí.¹⁸⁵

I. 7 Kulturní památky

V obci se nenachází kostel, na druhou stranu disponuje několika jinými kulturními pamětihodnostmi, které kromě zámku se zámeckým parkem stojí za pozornost. Mezi ně patří tři kaple, které můžeme nalézt v obytné části vesnice. Nejstarší z nich je kaple sv. Jana Nepomuckého, jež byla postavena v původní osadě Vicinov roku 1707. Kapli sv. Františka Serafinského můžeme nalézt v Tupci uprostřed návsi. Součástí zámku je i domácí kaple sv. Františka z Pauly, která je vyzdobena vzácnými nástrojnými freskami. Mimo to se v okolní přírodě nacházejí ještě kaplička Panny Marie Lurdské a kaplička Panny Marie na Zámeckém vrchu.¹⁸⁶

V obci je rozmístěno také několik kamenných křížů, nad budovou požární zbrojnice stojí zvonice z počátku 19. století. Obec zdobí také sedm cenných soch, z nichž tři pocházejí již z druhé poloviny 18. století – jedná se o sochy sv. Josefa, sv. Aloise a sv. Floriána, které se nacházejí v bezprostřední blízkosti zámku. Kromě nich zde můžeme nalézt i mladší sochy sv. Antonína Paduánského, sv. Felixe, Panny Marie Svatohostýnské a Panny Marie Bolestné.¹⁸⁷

¹⁸⁴ FOUKAL, L.: *Zámecký park*, s. 5; ŠULÁKOVÁ, M.: *Zámecký park Veselíčko*, s. 17.

¹⁸⁵ ŠULÁKOVÁ, M.: *Zámecký park Veselíčko*, s. 45.

¹⁸⁶ OBEC VESELÍČKO: *Kulturní památky*. In: <http://www.obec-veselicko.cz/pro-turisty/kulturni-pamatky/>. [cit. 26. 3. 2018].

¹⁸⁷ Tamtéž, [cit. 6. 4. 2018].

V šedesátých letech byla vandaly uražena soše sv. Antonína hlava. V roce 1970 byla provedena generální oprava zvoničky. Z její původní dřevěné podoby zůstal jen nosník zvonku, vše ostatní bylo uděláno nově. Roku 1975 byla opravována socha sv. Floriána.¹⁸⁸

Obyvatelé Veselíčka docházeli do kostela v nedalekém Oseku. Roku 1791 byl místo shořelého kostela postaven nový kostel Povýšení sv. Kříže a v jeho bezprostřední blízkosti byl založen hřbitov, kam byli mimo jiné pohřbíváni i lidé z Veselíčka.¹⁸⁹ I když se objevily snahy o založení vlastní farnosti v obci,¹⁹⁰ tak k tomu nikdy nedošlo, a Veselíčko spadá stále pod farnost v Oseku nad Bečvou. Až od listopadu 1934 začal být používán nově založený hřbitov ve Veselíčku.¹⁹¹

I. 8 Školství

I. 8. 1 Základní škola

Děti docházely nejprve do školy v Oseku. Jednotřídní škola ve Veselíčku byla založena v roce 1788, pro její potřeby byl zakoupen domek č. p. 68¹⁹² i se zahrádkou od tkalce Josefa Schindelbauma a jeho manželky, prvním učitelem zde působícím byl Václav Kopeček. V roce 1834 při velkém požáru obce shořela mimo jiné také budova školy, v roce 1835 byla vystavěna nová jednopatrová škola. Od podzimu 1878 fungovala veselíčská škola jako dvoutřídní, i když podučitel byl dosazen až v roce následujícím. Na podzim roku 1905 byla stará školní budova zbourána a následujícího roku se začalo se stavbou novou, která byla dokončena v září 1906. Svou podobu má škola dodnes.¹⁹³ V přízemí jednopatrové budovy se vyskytovala od roku 1947 učebna mateřské školy, ke škole patřila také oplocená zahrada a hospodářská budova.¹⁹⁴

V posledních měsících druhé světové války si školu jako své útočiště obsadili nejprve pracovníci, jejichž úkolem bylo provádět zákopové práce poblíž Veselíčka, čímž měli zpomalit postup Rudé armády. V dubnu byla škola obsazena vlasovci. Po těchto návštěvách zůstala školní budova v dezolátním stavu, byly poničeny zdi i školní nábytek a co nebylo zničeno,

¹⁸⁸ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 37–38.

¹⁸⁹ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 38.

¹⁹⁰ BAŽURA, J.: *Vlastivěda moravská*, s. 365–366.

¹⁹¹ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 78.

¹⁹² Číslo popisné 68 náleželo školní budově i v následujících letech, i když to už fakticky byla jiná budova.

¹⁹³ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 95–99.

¹⁹⁴ Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 8, inv. č. 141, *Základní škola*.

bylo odcizeno. V průběhu hlavních prázdnin probíhaly úpravy a nový školní rok mohl začít bez větších problémů.¹⁹⁵

Poválečným řídicím učitelem od školního roku 1945/1946 se stal veselíčský rodák Julius Nádvorník.¹⁹⁶ V roce 1948 navštěvovalo místní školu 60 žáků rozdělených do dvou tříd.¹⁹⁷ Ve školním roce 1953/1954 byla škola kvůli navýšení počtu žáků z řad řeckých dětí organizována jako trojtřídní pro pět postupných ročníků, celkem na ni bylo zapsáno 96 žáků. Třídními učiteli pro ně byli Drahomíra Poppová,¹⁹⁸ ředitel školy Julius Nádvorník a nově Blažena Dobisíková.¹⁹⁹ Rozdělení školy na tři třídy pokračovalo i po roce 1958, kdy se ze zámku stal okresní dětský domov, a zdejší děti také navštěvovaly tuto školu.²⁰⁰ Julius Nádvorník jako ředitel odchází do důchodu po mnohaletém vyučování v roce 1970,²⁰¹ na jeho místo nastoupil Rostislav Pospíšil. Jednotliví učitelé se v průběhu času měnili, déle v obci působily Božena Šedová a Jana Hlobilová.²⁰²

Od 1. října 1973 byla kvůli malému počtu žáků zrušena jedna třída, 5. postupný ročník byl poslán na vyučování do Oseka nad Bečvou. Žáků ve škole bylo zapsáno 57, taktéž byl snížen stav učitelů, ze tří zůstali jen dva.²⁰³ Tento stav trval jen jeden školní rok, protože hned od toho dalšího se opět počet žáků navýšil, a byly i nadále udrženy tři třídy pro pět postupných ročníků.²⁰⁴ Aby se mohla rozšířit školní jídelna, tak byla v roce 1976 přestěhována Místní lidová knihovna sídlící ve škole do prostorů nově přebudované hospodářské budovy ve školním dvoře.²⁰⁵

Od 1. září 1977 nastávají pro školu další změny. Jsou rušeny smíšené třídy, kdy v jedné třídě byly vyučovány dva postupné ročníky dohromady. Tak začíná kooperace se ZDŠ v Oseku nad Bečvou. Ve Veselíčku fungovala trojtřídní škola, ve které byli vyučováni žáci 1., 2. a 4. postupného ročníku, celkem zde docházelo 70 dětí z Veselíčka a Oseku. Naopak žáci 3.

¹⁹⁵ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 84, 102.

¹⁹⁶ Tamtéž, s. 101.

¹⁹⁷ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 184.

¹⁹⁸ Drahomíra Poppová působila na veselíčské škole od školního roku 1933/1934 až do roku 1956, kdy byla na vlastní žádost ze zdravotních důvodů přeložena do Drahotuš, Téměř po celou dobu svého zdejšího působení vykonávala i funkci knihovnice. PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 100–101.

¹⁹⁹ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 270.

²⁰⁰ Tamtéž, s. 342–343.

²⁰¹ Julius Nádvorník zemřel 19. ledna 1985. SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 164.

²⁰² SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 171.

²⁰³ Tamtéž, s. 327.

²⁰⁴ Tamtéž, s. 343.

²⁰⁵ Tamtéž, s. 375.

a 5. postupného ročníku dojížděli k výuce do Oseku.²⁰⁶ Tato situace se v následujících letech měnila s tím, jak děti rostly, ale kooperace pokračovala.

Od školního roku 1979/1980 byla škola organizována jen jako dvoutrídni. Kvůli stále klesajícímu počtu žáků bylo rozhodnuto o zrušení školy k 31. srpnu 1984. V zápise z jednání na MNV z 19. ledna 1983 se můžeme dočíst, že „na základě koncepce rozvoje školství v okrese Přerov a kvalitním zabezpečení výuky a výchovy základních škol v okrese došlo k dohodě, že současná výuka kooperující dvoutrídni základní školy ve Veselíčku spolu s úplnou základní školou v Oseku nad Bečvou bude zabezpečována v plném rozsahu od 1. září 1984 na jmenované úplné základní škole v Oseku nad Bečvou. To znamená, že od tohoto data přejdou všichni žáci povinni školní docházkou, kteří navštěvovali školu ve Veselíčku, do úplné základní školy v Oseku nad Bečvou.“²⁰⁷

Po ukončení školní výuky došlo k přestavbě a novému využití budovy bývalé školy. Od roku 1986 začal část prostor nově využívat pro své potřeby MNV, který zde zařídil kanceláře pracovníků a který tak mohl přenechat své dosavadní prostory pro potřeby Drobné provozny. Dále byly v budově zřízeny čtyři pokoje s příslušenstvím pro starší, osamělé a zdravotně postižené občany. Vytvořena byla také klubovna důchodců a středisko osobní hygieny, v němž mohli všichni obyvatelé používat uhličitou a vířivou koupel pro rehabilitační účely. Do zbývajících prostor byl pak z bývalé panské budovy zámku přestěhován poštovní úřad.²⁰⁸

Obyvatelé Tupce posílali své děti do školy nejprve do Oseka, od roku 1788 do Dolního Újezdu. Na oslavu 60 let panování císaře Františka Josefa I. si tupečtí vystavěli vlastní přízemní jednopatrovou školu za vsí směrem k Veselíčku, ve které se začalo vyučovat od 1. prosince 1908.²⁰⁹ V poválečných letech školu navštěvovalo průměrně kolem 20 žáků, kteří byli rozděleni do čtyř až pěti postupových ročníků. Ke dni 1. července 1962 byla tupecká jednotrídni škola uzavřena, její žáci od nového školního roku navštěvovali školu ve Veselíčku nebo v Oseku nad Bečvou.²¹⁰

I. 8. 2 Mateřská škola

Výnosem Zemské školní rady byla ve Veselíčku v roce 1947 zřízena při zdejší škole mateřská škola pro děti ve věku od tří do šesti let. Vyučovat se v ní začalo od 18. dubna 1947,

²⁰⁶ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 14–15.

²⁰⁷ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, kart. č. 8, inv. č. 141, *Základní škola*.

²⁰⁸ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 58, *Komplexní rozbor života v obci*.

²⁰⁹ BAĎURA, J.: *Vlastivěda moravská*, s. 323.

²¹⁰ *PAMĚTNÍ KNIHA OBCE TUPEC II*, s. 128–129. Dostupné online: <http://www.obec-veselicko.cz/wp-content/kroniky/pametni-kniha-obce-tupec-II/files/assets/basic-html/page-130.html>. [cit. 4. 5. 2018].

zapsáno bylo celkem 27 dětí a jako učitelka zde byla ustanovena paní Zdenka Stržanovská z Přerova. Děti nejprve využívaly staré školní lavice, nový školní nábytek jim pořídil v následujícím roce místní občan pan Vladimír Lipner. Mateřská škola fungovala nejprve pouze v dopoledních hodinách a děti si musely nosit z domu svačiny. V roce 1959 byla mateřská škola přesunuta do prostor hospodářské budovy zámku, provoz zde byl od roku 1961 rozšířen kvůli zaměstnanosti rodičů na celodenní a bylo zajištěno stravování z kuchyně působící při dětském domově v zámku. Podmínky v budově ale nebyly ideální, pro děti byla k dispozici jen jedna třída s umývárnou.²¹¹ V roce 1959 navázala školka patronátní vztah s místním JZD, který se projevoval v darování množství ovoce na obohacení jídelníčku dětem, které na oplátku kulturně vystupovaly na různých schůzích a akcích JZD.²¹²

I na základě podnětů od rodičů se neuspokojivým stavem umístění zabýval MNV. V roce 1966 byl na jeho návrh vypracován panem Janem Ondruchem plán na úpravy budovy školy v Tupci, která byla zrušena v roce 1962, pro účely dvojtřídní mateřské školy se samostatnou školní stravovnou. Po mnoha četných jednáních začala přestavba školy formou Akce „Z“ s brigádnickou pomocí rodičů i členů JZD. Kolaudace nové školky proběhla 10. srpna 1973, samotný provoz byl slavnostně zahájen od 3. září 1973 pod vedením ředitelky Marie Poláškové.²¹³ V roce 1983 byla stanovena kapacita mateřské školy, která měla sloužit pro 50 dětí rozdělených do dvou tříd.²¹⁴

I. 9 Kulturní a společenské organizace

Každoročně se ve vesnici odehrávaly různé kulturní události, na kterých se podílely jednotlivé složky Národní fronty, které zde působily. Mezi pravidelně se opakující akce můžeme zahrnout plesy, taneční zábavy, besedy, přednášky, divadelní vystoupení, dětské dny, zájezdy, oslavy výročí, lampionové průvody nebo relace v místním rozhlase.

²¹¹ ČOČKOVÁ, Stanislava: *Mateřská škola slaví: V obci je již 65 let! (dále jen Mateřská škola)*. Veselíčské novinky, 2011, č. 21, s. 23.

²¹² SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 286.

²¹³ ČOČKOVÁ, S.: *Mateřská škola*. Veselíčské novinky, 2011, č. 21, s. 23.

²¹⁴ Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 8, inv. č. 142, *Mateřská škola*.

I. 9. 1 Místní knihovna

Již roku 1893 byl ve Veselíčku založen spolek s názvem Čtenářský spolek Podhoran. V roce 1919 byla ve škole slavnostně otevřena knihovna s čítárnou, i když čítárna byla pro malou návštěvnost brzy zrušena. Ve vesnici také fungovala knihovní rada, které měla napomáhat knihovníkovi s jeho činností. Až do roku 1937 sídlila knihovna v budově školy, pak ale musela uvolnit své prostory pro školní potřeby a byla přestěhována do obecního domku č. p. 42.²¹⁵

V roce 1945 po konci války mohly být do knihovny navraceny knihy českých autorů dříve zavrhané, v knihovně se po uspořádání nacházelo 1 472 svazků. Knihovní radu tvořili její předseda učitel Julius Nádvorník, knihovnice a učitelka Drahomíra Poppová, Karel Pacáček byl pokladníkem a členy Bedřich Chodil s Hynkem Čadou.²¹⁶ V roce 1950 byla zrušena místní knihovní rada, její pokladna se přesunuje na pokladnu MNV a sama knihovna je přiřazena pod správu MNV, pod kulturního referenta. Tak byla veřejná obecní knihovna pozměněna na místní lidovou, v níž zůstává 1 778 vhodných svazků. Pravidelně se konaly výstavy knih s jejich následným prodejem a čtenářské besedy.²¹⁷

Do roku 1957 působila jako knihovnice učitelka Drahomíra Poppová, s výjimkou jejího ročního přesunu v roce 1946 do Skorotína v okrese Nový Jičín, po tu dobu spravoval knihovnu Bedřich Chodil, v té době mimo jiné kronikář obce.²¹⁸ Po jejím definitivním odchodu v roce 1956 vedení knihovny na krátký čas převzala učitelka Marie Sehnalová. Již roku 1960 předala knihovnické povinnosti do rukou vychovatelky dětského domova Jarmily Pazderové, která se ale z rodinných důvodů funkce v roce 1965 vzdává. Po ní se knihovně do roku 1967 věnoval učitel Antonín Dostál bydlící v Tupci, který měl již zkušenosti s vedením tupecké knihovny. V roce 1969 se knihovny ujala Pavla Hučínová, jež později pracovala jako kuchařka ve školní jídelně při mateřské škole. Spolu se svým manželem Antonínem Hučínem se o chod knihovny starala v celém dalším období.²¹⁹

Až do začátku roku 1971 sídlila v prostorech obecního domku, poté byla přemístěna zpět do školy, do prostorů bývalého ředitelského bytu po Juliovi Nádvorníkovi. Taktéž byla s veselíčskou knihovnou sloučena dosud samostatná knihovna tupecká. Knihovna byla řízena střediskovou Městskou lidovou knihovnou v Lipníku nad Bečvou.²²⁰ Vlastní budovu získala

²¹⁵ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 128.

²¹⁶ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 157.

²¹⁷ Tamtéž, s. 201.

²¹⁸ Tamtéž, s. 168.

²¹⁹ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 128.

²²⁰ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 209.

knihovna v roce 1976, kdy byla zcela předělána a upravena hospodářská budova ve dvoře školy, kde sídlí dodnes.²²¹ V roce 1978 bylo v knihovně k dispozici 2 935 svazků.²²²

I. 9. 2 TJ Sokol

V roce 1893 byly vypracovány stanovy Čtenářského spolku Podhoran na Veselíčku, který pořádal kulturně – společenské akce v obci i v blízkém okolí – pěvecké večírky, čtení časopisů, besedy či divadelní představení. V roce 1920 volně přešla činnost Podhoranu v založení Tělocvičné jednoty Sokol, která měla navazovat na jeho kulturní tradice. Nejprve svou kulturní i cvičební činnost členové uskutečňovali ve třídě zdejší školy. V roce 1922 byla z původně panské stodoly přináležející k budově č. p. 55 zřízena sokolovna, k níž bylo roku 1929 přistavěno jeviště.²²³

Velikým zásahem do činnosti a programu Sokola bylo sjednocení tělovýchovy po roce 1948 a kontrola tělovýchovné činnosti ze strany státu. Výhodiskem se pro cvičence stal odbor základní a rekreační tělesné výchovy (ZRTV) při Československém svazu tělesné výchovy a sportu (ČSTV).²²⁴

Roku 1949 získala jednota volnou zahradu, aby na ní mohla postavit novou sokolovnu a kulturní dům. Prozatímne byl tento prostor upraven jako místo konání sokolských slavností a zábav.²²⁵ Její členové se pravidelně účastnili spartakiád, a to jak okresních, tak i krajských a celostátních v Praze. Po provedené výměně členských legitimací roku 1957 měla Místní jednota Sokol 98 členů, kteří se pravidelně setkávali při cvičení v sokolovně či sokolské zahradě.²²⁶ V jednotě prováděli tato cvičení tyto složky: mladší žákyně a žáci, starší žákyně a žáci, dorostenky a dorostenci, ženy, muži, s proměnlivou aktivitou. V roce 1975 se v nově upravené sokolské zahradě ve Veselíčku konala místní spartakiáda, na které se svým programem vystupovalo 184 cvičenců.²²⁷

Sokolská zahrada byla postupně upravována, byly na ní vybudovány šatny, sociální zařízení, krytý taneční parket i asfaltové hřiště na hraní her v zimě používané jako kluziště. Proto byla využívána na konání různých společenských akcí i vystoupení.²²⁸ Mezi tu nejvý-

²²¹ GRYGAROVÁ, Dana: *Co nabízí místní knihovna*. Veselíčské novinky, 2011, č. 20, s. 37.

²²² SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 29.

²²³ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 135–136.

²²⁴ Tamtéž, s. 136–137.

²²⁵ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 190–191.

²²⁶ Tamtéž, s. 325.

²²⁷ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 346.

²²⁸ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 149.

znamnější patří okrsková spartakiáda, která se ve Veselíčku konala 11. května 1985. Účastnilo se jí 566 cvičenců, kteří se předvedli v deseti spartakiádních skladbách.²²⁹

Ve funkci starosty Sokola se postupně vystřídali: Jan Zemánek (1941–1952), Vladimír Čoček (1952–1957), Jindřich Gogela (1958–1960), Karel Kuban (1960–1964), Ladislav Kotrla (1964–1966), Ladislav Srubek (1966–1968), Dobroslav Šeda (1969–1972), Ing. Václav Hudec (1972–1978), Jiří Drábek (1978–1983), Antonín Frélich (1983–1991).²³⁰

V roce 1989 pořádali Sokolové první ročník Pochodu veselíčskými lesy. Tato akce se stala v následujících letech jednou z nejoblíbenějších v obci, nenechá si ji ujít spousta návštěvníků, kteří s mapou procházejí stanoviště v okolních lesích, na kterých plní úkoly zadané od pohádkových postav.²³¹

I. 9. 3 Folkloristický soubor

Ve vsi působil taneční folkloristický soubor, zpočátku s názvem Sokol, jenž vycházel nejprve ze členů TJ Sokol, později fungoval samostatně jako Soubor lidových písní a tanců. Na jeho vznik měli velký podíl polské děti a jejich učitelé, kteří pobývali na zámku v létě roku 1947. Společně naučili zdejší sokolskou mládež tančit svůj národní tanec Krakoviak, se kterým poté oni začali vystupovat.²³²

Jejich činnost vrcholila ve druhé polovině padesátých let. V roce 1954 se zúčastnili Národopisných slavností ve Strážnici, kde zaujali nejen tehdejšího prezidenta republiky Antonína Zápotockého, ale jejich program byl natočen dokonce pro kanadský rozhlas.²³³ V následujícím roce se soubor jako vítěz krajské soutěže lidové umělecké tvořivosti účastnil celostátního kola v Praze, na kterém získal zlatou medaili a od prezidenta republiky Řád za vynikající práci. V roce 1960 dokonce jeho členové vycestovali do Francie, kde se účastnili Festivalu písní a tanců.²³⁴

Tento soubor Lidové umělecké tvořivosti (LUT) pokračoval ve svých úspěšných vystoupeních pod vedením Oldřišky Čočkové a Marie Mrvové i v následujících letech pod Osvětovou besedou při MNV Veselíčko. Jeho představitelé šířili povědomí o lidových

²²⁹ Tamtéž, fol. 154.

²³⁰ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 135.

²³¹ POKORNÁ, Lucie: *Devatenáctý Pochod veselíčskými lesy*. Veselíčské novinky, 2007, č. 17, s. 1, 6.

²³² SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 175.

²³³ Tamtéž, s. 271–272.

²³⁴ Tamtéž, s. 283, 444.

písňích, krojích a především tancích, účastnili se i mnoha přehlídek souborů LUT u nás i v zahraničí.²³⁵

Soubor měl zázemí v kinosále U Braunerů, což mu roku 1963 přivedlo jeho zánik. V obci tehdy nefungovalo žádné pohostinství, což chtěl MNV vyřešit vyvlastněním poloviny domu U Braunerů, kterou by nabídl LSD Jednotě, aby tam zřídila chybějící pohostinství. Proti tomu se kategoricky postavilo vedení souboru, které ale ani přes četné intervence nedokázalo se záměrem MNV nic udělat. A tak se vedení souboru, které odmítalo využívat prostory kulturního domu v Tupci a které vidělo, že není schopno věci souboru obhájit, rozhodlo vzdát svých funkcí a činnost ukončit.²³⁶

I. 9. 4 Osvětová beseda

Dne 17. února 1957 byla slavnostně otevřena v bývalém hostinci U Braunerů klubovna Osvětové besedy. Největší zásluhu na tom měl učitel Rostislav Pospíšil. Klubovna byla vybavena televizorem, radiogramofonem, malou knihovnou, konferenčními stolky. Klubovna sloužila ke schůzím, přednáškám, besedám, televizním vysíláním, hraní kulečnicku, stolního tenisu či společenských her, v budově byla vybudována i kuželna.²³⁷

Osvětová beseda pořádala zájezdy do divadel, taneční zábavy, lidové veselice, přednášky i filmová promítání.²³⁸ V sedmdesátých letech začal při Osvětové besedě působit hudební soubor, hrající taneční i dechovou hudbu.²³⁹

Po několikaleté práci byl 1. června 1960 v Tupci slavnostně otevřen nově vystavený kulturní dům, který vesnice opravdu potřebovala, neboť do té doby neměla vhodné prostory pro konání kulturních a společenských akcí.²⁴⁰ V tomto kulturním domě se po sloučení obou obcí konala většina plesů, tanečních zábav a výročních schůzí. V roce 1974 byl odebrán ze správy tupeckého Svazu požární ochrany a byl předán do péče Osvětové besedy, která měla zajistit ještě kvalitnější kulturní a společenskou práci složek NF.²⁴¹ V letech 1983–1984 byla provedena rozsáhlá rekonstrukce kulturního domu, který byl slavnostně znovuotevřen při příležitosti sjezdu rodáků a oslav 70 let založení požární ochrany ve Veselíčku v roce

²³⁵ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 137.

²³⁶ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 445–447.

²³⁷ Tamtéž, s. 321–323.

²³⁸ Tamtéž, s. 445.

²³⁹ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 390.

²⁴⁰ *PAMĚTNÍ KNIHA OBCE TUPEC II*, s. 91–92. Dostupné online: <http://www.obec-veselicko.cz/wp-content/kroniky/pametni-kniha-obce-tupec-II/files/assets/basic-html/page-93.html>. [cit. 4. 5. 2018].

²⁴¹ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 319.

1984.²⁴² V pozdějších letech se činnost Osvětové besedy omezila hlavně na správu kulturního domu v Tupci, který udržovala a pronajímala zájemcům na konání zábav či akcí.²⁴³

I. 9. 5 Místní kino

Na oživení kulturního života po druhé světové válce mělo veliký vliv i promítání filmů v kině. Ve Veselíčku nejprve díky lidovému spotřebnímu družstvu (LSD) Jednota bylo zavedeno takzvané pojízdné kino, které do vesnice od roku 1951 pravidelně přijíždělo a své filmy promítalo v prostředí místní sokolovny, jejíž tělocvična se tak změnila na kinosál.²⁴⁴

Díky místnímu nadšenci učiteli Rostislavu Pospíšilovi vzniklo roku 1954 ve vesnici stálé kino. To využívalo prostor levé poloviny bývalého hostince U Braunerů, kde byl vybudován venkovský klub s kinosálem, v němž se setkávali dospělí i mládež z celého okolí.²⁴⁵ Později se dostalo pod správu OB a MNV. V průběhu let klesala jeho návštěvnost v důsledku toho, že spousta občanů si pořizovala vlastní televizory do svých domácností.

I. 9. 6 Hasičská jednota

Po vzoru okolních obcí, kde již hasičské sbory působily, a po několika neúspěšných pokusech byl ve Veselíčku 15. května 1914 na ustavující schůzi v hostinci U Braunerů založen Sbor dobrovolných hasičů, jehož členové si slíbili, že budou společně bojovat proti živlům a chránit životy a majetek svých sousedů.²⁴⁶ Pro potřeby hasičů byla roku 1923 dokončena výstavba hasičské zbrojnice.²⁴⁷

V roce 1948 složili všichni členové sboru slib do rukou předsedů MNV a MAV, sbor tehdy čítal 31 členů – 28 mužů a 3 ženy.²⁴⁸ Sbor dobrovolných hasičů byl roku 1951 přejmenován na hasičskou jednotu, projevovaly se v ní generační neshody mezi staršími a mladšími členy. Roku 1959 byla jednota přiřazena k Okresnímu výboru Československé požární ochrany v Přerově, ve Veselíčku byla vytvořena jeho základní organizace, což způsobilo další úbytek členů.²⁴⁹

²⁴² SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 130.

²⁴³ Tamtéž, fol. 51.

²⁴⁴ HUČÍN, Antonín: *Bejvávalo z kultury – Kino v obci*. Veselíčské novinky, 2011, č. 19, s. 33.

²⁴⁵ Tamtéž.

²⁴⁶ *95 let Sboru dobrovolných hasičů Veselíčko. 1914–2009*. Veselíčko 2009, s. 4.

²⁴⁷ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 132.

²⁴⁸ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 184.

²⁴⁹ HUČINOVÁ, Marie: *Jak se kdysi hasívalo*. Veselíčské novinky, 2014, č. 29, s. vložené 4–5.

Po sloučení Veselíčka s Tupcem fungovaly v obou obcích samostatné organizace, které se sloučily až roku 1977. Po tomto sloučení měl sbor 118 členů.²⁵⁰ V sedmdesátých letech se výrazně zlepšilo technické vybavení sboru. Jeho členové zorganizovali poznávací zájezdy po naší vlasti, ale také do zahraničí. Začali se věnovat práci s mládeží, a i díky tomu vznikl úspěšný oddíl dorostu.²⁵¹ Družstvo dorostenek se v roce 1982 probjovalo do národního kola požárního sportu v Břeclavi, kde obsadilo 2. místo.²⁵²

K oslavám 60 let trvání sboru v obci provedli požárníci generální opravu hasičské zbrojnice.²⁵³ Oslavy o deset let později, v roce 1984, byly ještě mohutnější. Při příležitosti výročí 70 let fungování požární ochrany ve Veselíčku byl nejprve slavnostně otevřen zrekonstruovaný kulturní dům v Tupci a poprvé byl konán i sjezd rodáků. Tyto akce se konaly ve dnech 24. – 26. srpna a pro jejich zdárný průběh byl vytvořen výbor, který měl vše zdárně zorganizovat.²⁵⁴

Členové sboru se aktivně podíleli na akcích „Z“ a sběru železného šrotu. Úspěchů dosahovali v soutěžích, jakými byly žňové hlídky, hra Plamen, získávání dárců krve či branné závody. Ve Veselíčku se konaly okresní i krajské závody mladých požárníků.²⁵⁵ V osmdesátých letech k aktivitám přispívaly také ženy, které s úspěchem reprezentovaly sbor na celé řadě akcí.²⁵⁶ Hasiči kromě bojů s přírodními živly a vykonavateli preventivních prohlídek byli také vždy aktivními organizátory kulturního i společenského života v obci. Pravidelně pořádali taneční zábavy, vodění medvěda a pochovávaní basy.

I. 9. 7 Sbor pro občanské záležitosti

V obci se významně projevilo fungování Sboru pro občanské záležitosti, který byl založen roku 1961. Ten začal s pořádáním pravidelných akcí, které se nejprve konaly v požární zbrojnici, poté ve vlastní společenské místnosti. Několikrát do roka probíhalo vítání občánků, pravidelně bylo přáno lidem při oslavách zlatých svateb a významných jubileí, konaly se besedy s důchodci, slavnostní předávání občanských průkazů chlapcům z výchovného ústavu či rozloučení při pohřbech.²⁵⁷

²⁵⁰ HUČÍN, A.: *Hasiči*. Veselíčské novinky, 2010, č. 18, s. 19.

²⁵¹ Tamtéž, s. 19–20.

²⁵² SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 100.

²⁵³ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 321.

²⁵⁴ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 130–131.

²⁵⁵ HUČÍN, A.: *Hasiči*. Veselíčské novinky, 2010, č. 18, s. 20.

²⁵⁶ Tamtéž.

²⁵⁷ SOKA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 111.

I. 9. 8 Včelařství, myslivectví, zahrádkářství

Velkou tradici má ve Veselíčku i včelařství. V roce 1919 byl založen Včelařský spolek pro Osek, Dolní Újezd, Tupec a Veselíčko.²⁵⁸ V roce 1967 včelařilo ve Veselíčku a Tupci 24 včelařů, kteří dohromady drželi 157 včelstev, sídlo jejich spolku bylo v Oseku nad Bečvou.²⁵⁹

Také myslivost má v obci dlouhou tradici, hony konané ve Veselíčku byly známé v širokém okolí, zdejší honitba oplývala velkým množstvím zvěře. Roku 1948 došlo ke zlidovění myslivosti. Ve Veselíčku byla ustanovena Myslivecká jednota, kterou vedl lesní správce Zdeněk Šmigátor.²⁶⁰ Dále pak v roce 1955 byla vytvořena Společnost lidových myslivců na Veselíčku, jejímž předsedou byl zvolen Karel Hlobil. Zdejší myslivci se roku 1962 sloučili se Spolkem lidových myslivců v Oseku nad Bečvou, společně fungovali deset let do roku 1972, kdy se kvůli nespokojenosti členů oddělili, a vzniklo samostatné Myslivecké sdružení Veselíčko, které mělo nejprve osm členů a honitbu 608 ha, předsedou byl Ladislav Plesník, místopředsedou Karel Hlobil ml. Samostatnost jim vydržela až do roku 1980, kdy se museli podvolit nucenému slučování honiteb ve větší celky. Sedmnáct veselíčských myslivců si podle svého uvážení vybralo, ke kterému sdružení chtějí dále patřit – šest jich přešlo do mysliveckého sdružení Kyjanka se sídlem v Buku a ostatních jedenáct do sdružení Podolší se sídlem v Oseku nad Bečvou. Tato situace trvala až do roku 1990.²⁶¹

V roce 1965 byl ve Veselíčku založen Český svaz zahrádkářů a ovocnářů. Jeho členská základna se postupně rozšířila až na 60 členů, kteří se věnovali především pěstování ovoce a zeleniny, které se potom vykupovalo i v místní výkupně ovoce. Ve vedení této organizace se postupně vystřídal pánové Václav Metelka, Zdeněk Slaměník, František Krampla a Karel Kovařík.²⁶²

I. 9. 9 Kamenolom

Antonín Srna se začal věnovat kamenickému průmyslu ve Veselíčku okolo roku 1900. Na západní straně Zámeckého kopce rozšířil panský kamenolom, který byl od listopadu 1918 převzat okresními silničními výbory Přerov a Kroměříž. V roce 1928 byl kamenolom předán do vlastnictví okresních úřadů, které si do něj dosazovaly také své zaměstnance. Kamenolom

²⁵⁸ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 137.

²⁵⁹ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 61, 324.

²⁶⁰ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 137–139.

²⁶¹ ŠULÁK, Tomáš: *Myslivci, opět samostatní, zřídili „myslivnu“*. Veselíčské novinky, 2005, č. 16, s. 14.

²⁶² KOVAŘÍK, Karel: *Zahrádkáři vystavují a mají zájezdy*. Veselíčské novinky, 2010, č. 18, s. 27.

nabízel uplatnění pro mnoho lidí z Veselíčka či blízkého okolí jako dělníky a lamače kame-
ne.²⁶³

V poválečných letech probíhala v kamenolomu dále těžba, postupně byla jeho činnost zmechanizována, čímž se lidem ulehčila práce. Obyvatelé obce ale měli problémy s komorovými a clonovými odstřely v lomu, které je nutily obávat se o své domovy. Kamenolom byl pod správou Státních silnic Ostrava.²⁶⁴

I. 10 Významné osobnosti

I. 10. 1 Richard Uherek

Veselíčko se v tomto období mohlo pochlubit přítomností významného akademického malíře pana Richarda Uherka, který se sem roku 1963 přistěhoval. Tento umělec se narodil 27. dubna 1900 v Holešově. Poté, co absolvoval gymnázium a obchodní školu v Brně se stal úředníkem. Uznání jeho malířské práce mu dodalo sebevědomí, a tak se přihlásil na Akademii výtvarných umění v Praze, kde studoval krajinomalbu v oddělení prof. Otakara Nejedlého. Po ukončení svého studia v roce 1930 měl ateliér v Praze, odkud často podnikal cesty do Paříže, Benátek, Říma, Neapole, Řecka či Jugoslávie. V roce 1932 se přesunul do Přerova, kde měl rovněž svůj ateliér. Odtud mířila jeho cesta v roce 1963 do Veselíčka, kde dožil svá poslední léta v domě č. p. 87. Po těžké nemoci zemřel v roce 1974 v hranické nemocnici, a je pohřben na veselíčském hřbitově. Jeho díla se vyskytují v řadě galerií či soukromých sbírkách po celém světě.²⁶⁵ Věnoval se malbě krajin, zachycoval ve své tvorbě svůj rodný kraj, Přerovsko, města na pobřeží Jaderského moře či květinová zátiší.²⁶⁶

I. 10. 2 Svatopluk Potáč

Dne 24. března 1925 se v Tupci narodil Svatopluk Potáč, muž, který se z této obce dostal až do vysokých míst naší politiky. Vyučil se jako elektromechanik ve Zlíně, kde následně působil jako kontrolor. Po absolvování Ústřední dělnické školy Státní banky československé

²⁶³ PAZDEROVÁ, L.: *Kapitoly*, s. 141.

²⁶⁴ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*, fol. 113.

²⁶⁵ HUČÍN, Antonín: *Mistr Uherek přišel před 50 lety na Veselíčko*. Veselíčské novinky, 2013, č. 26, s. 54.

²⁶⁶ STAROŽITOSTI POD KINSKOU: *Richard Uherek*. In: <https://www.starozitnosti.cz/uherek-richard.html>. [cit. 6. 5. 2018].

v roce 1951 začal pracovat v této bance. Postupně se vypracoval až na pozici jejího generálního ředitele v letech 1969–1971. Stál v čele Státní banky československé jako její předseda v letech 1971–1981 a 1988–1989. V letech 1981–1988 byl členem Ústředního výboru KSČ, byl rovněž místopředsedou vlád, poslancem Sněmovny lidu Federálního shromáždění a předsedou Státní plánovací komise.²⁶⁷

²⁶⁷ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA: *Potáč Svatopluk*. In: http://www.historie.cnb.cz/cs/statutarni_organy/potac_svatopluk_2.html. [cit. 4. 5. 2018].

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archivní fond vznikl z činnosti Místního národního výboru Veselíčko. Dne 26. října 1961 převzal okresní archivář PhDr. Ivan Krška v rámci přejímání písemností obcí okresními archivy a jejich pracovišti mimo jiné archiválie MNV Veselíčko, které byly do té doby vhodně uloženy v prostorách kanceláře MNV. Písemnosti byly převezeny na pracoviště přerovského archivu do Potštátu a zapsány pod přírůstkovým číslem 359/61. Jednalo se hlavně o účetní knihy, protokoly ze zasedání, podací protokoly, knihu domovských listů nebo pokladní deník hřbitova.

Další písemnosti byly do potštátského pracoviště přejaty po proběhlé skartaci dne 7. září 1977 opět PhDr. Ivanem Krškou. Tyto materiály byly zapsány pod přírůstkovým číslem 592/77 a jednalo se hlavně o účetní knihy, obecní rozpočty, podací protokoly, zápisy rady MNV a komise místního hospodářství a dopravy. Další skartační řízení proběhlo na MNV dne 14. září 1983, do archivu tehdy nebyly převzaty žádné další písemnosti, naopak byly skartovány stvrzenky a účetní doklady, které byly předány Sběrnám surovin.

Dne 19. května 1994 proběhla metodická návštěva archiváře PhDr. Miroslava Marady na Obecním úřadě Veselíčko. Ze zápisu této návštěvy se dozvídáme, že starší písemnosti byly uloženy ve skříních ve sklepních místnostech, a ty mladší včetně zápisů pléna a rady MNV od roku 1985 byly umístěny v uzamykatelných skříních v kancelářích obecního úřadu. Ve spisovně se pak nacházely další písemnosti z období MNV, běžná korespondence, zápisy komisí či stavební dokumentace.

Dne 13. října 1995 proběhla na obecním úřadě za přítomnosti archivářů Alexandry Hajlmanové a PhDr. Miroslava Marady skartace materiálů. K trvalému uložení do archivu byly vybrány zápisy ze schůzí rad a pléna MNV, zápisy komisí, podací protokoly a materiály k volbám. Tyto písemnosti byly zapsány pod přírůstkovým číslem 19/95. Téhož roku byly všechny archiválie převezeny do nově postavené budovy v Přerově-Henčlově.

Další přebírání dokumentů proběhlo po skartačním řízení v roce 2006. Do archivu byly vzaty další účetní materiály, podací deníky, zápisy, inventarizace majetku. Poslední převzetí písemností bylo uskutečněno v únoru 2018. Oficiálně však byly do archivu předány tři obecní kroniky a jeden koncept pamětní knihy až 10. května 2018 výběrem archiválií v mimoskartačním řízení z Obecního úřadu Veselíčko, knihy byly zapsány pod přírůstkovým číslem 24/2018.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

K materiálu fondu Místní národní výbor Veselíčko vypracoval v roce 1961 okresní archivář PhDr. Ivan Krška prozatímní inventární seznam (číslo archivní pomůcky 215). Fond měl časový rozsah (1926) 1945–1955 a tvořilo jej 21 úředních knih, 3 podací protokoly a 1 karton spisů, fond měřil 0,5 bm.

V období od září 2017 do května 2018 studentka Adéla Vozáková upravila časový rozsah fondu, celý fond nově uspořádala a inventarizovala. Fond byl kvůli nedokonalému vedení spisové registratury původce, který ukládal dokumenty do šanonů a složek především podle věcného hlediska, nově uspořádán podle Pořádacího schématu pro archivní fondy místních národních výborů a městských národních výborů z roku 2001 takto:

I. Úřední knihy

1. Knihy správní
2. Knihy evidenční
3. Pamětní knihy

II. Spisový materiál

1. Registraturní pomůcky
2. Spisy
 - a) Statutární záležitosti organizace, kontrola
 - b) Vnitřní správa a ochrana veřejného pořádku
 - c) Evidence obyvatelstva, matriční záležitosti
 - d) Finance a plánování
 - e) Územní plánování a výstavba obce
 - f) Místní hospodářství, obchod, komunikace
 - g) Zemědělství
 - h) Vodní hospodářství
 - i) Ochrana životního prostředí
 - j) Sociální péče
 - k) Školství
 - l) Kultura, sport a tělovýchova

III. Účetní materiál

1. Účetní knihy

IV. Ostatní materiál

1. Mapy a plány

2. Fotografie

Vnitřní skartací byly vyřazeny zejména duplicity, prázdné formuláře a papíry, obálky, podací listky, vyhlášky, výnosy, oběžníky, pomocné účetní knihy, přebalový materiál o celkové metrži 0, 52 bm. Do fondu Archiv obce Veselíčko byly přerazeny tyto materiály: šest kusů domovských listů z let 1909–1943, dva plánky Školy na Veselíčku z roku 1905, kniha Zápisů o skontrovaní (předání) pokladny obce Veselíčka z let 1926–1947, trestné listy z let 1872–1943 a několik spisů z činnosti obecního zastupitelstva a obecní rady. Celkově byl přerazen materiál o časovém rozsahu 1872–1947 a celkové metrži 0,06 bm.

Do fondu Obecní úřad Veselíčko byla přerazena Kniha zápisů ze schůzí stavební komise z let 1990–1992, spisový materiál týkající se voleb do obecních zastupitelstev z 24. listopadu 1990 a několik spisů z činnosti obecního úřadu. Materiál pocházel z let 1990–1992 a měl celkovou metrž 0,02 bm.

V průběhu pořádání byly k fondu přidány čtyři pamětní knihy. Nově uspořádaný fond má celkovou metrž 2,08 bm a časový rozsah (1930) 1945–1990 (1992). Neoddělitelné priority se nacházejí u knihy zápisů ze schůzí obecní rady a rady MNV (inv. č. 1), u knihy zápisů ze schůzí obecní finanční komise a finanční komise (inv. č. 8), u knihy zápisů pro hlášení rozhlásem, jejíž součástí jsou protokoly o přihlášených porážkách dobytka a dovozu masa (inv. č. 21), u knihy vystavených domovských listů (inv. č. 22), u knihy hlášení vojenských osob v záloze (inv. č. 23), u pamětní knihy obce Veselíčka i jejího konceptu (inv. č. 24 a 27) a u podacího protokolu (inv. č. 28). Jedinou neoddělitelnou posteriori obsahuje podací deník (inv. č. 43).

Všechny archiválie jsou psány českým jazykem. Fyzický stav fondu je dobrý, část spisového materiálu je pomačkaná, vazba u některých knih se odděluje. Fond obsahuje 60 úředních knih, 16 podacích protokolů, 1 mapu a 1 fotografii, spisový materiál je uložen v 8 kartonech. Zpracovaný fond tvoří 190 inventárních jednotek, celkově měří 2, 08 bm.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond je dochován mezerovitě. K důležitým částem fondu patří zápisy ze schůzí pléna, rady a komisí MNV, které jsou zachovány v celkem souvislých řadách, a tak umožňují podrobně sledovat vývoj obce v tomto období.

Velice zajímavou a cennou součástí fondu jsou především tři obecní kroniky, které jsou vedeny velmi dobře. První pamětní kniha obce je vedena od 1. ledna 1935. Jejím pisatelem byl až do září 1957 Bedřich Chodil, zedník z č. p. 37. Ten na jejích stranách zaznamenal nejen základní charakteristiku obce, její dějiny a poměry v ní panující do roku 1935, ale od tohoto roku pečlivě shrnul všechny podstatné věci, které se v obci udály. Zapisoval mimo jiné informace o správě a vedení obce, výstavbě a úpravách v obci, kulturních a společenských událostech, vývoji počasí, hospodářských poměrech, úrodě, spolkových aktivitách, dopravě a obchodech, statisticky uváděl roční údaje o počtech narozených, zemřelých a uzavřených sňatků, každoročně také rozebíral poměry panující ve škole i v místní knihovně.²⁶⁸ Na jeho práci navázala od roku 1957 Miroslava Haluzíková, učitelka a pozdější ředitelka v místní mateřské škole z č. p. 56. Ta obdobně popisovala život v obci, navíc se zaměřila i na informace o hmotné úrovni obyvatelstva. Její zápisy končí náhle uprostřed rozepsaného roku 1963.²⁶⁹ Na krátkou dobu se kronikářem stal Antonín Hučín z č. p. 73, jeho poznámky popisují zbytek roku 1963 a rok 1964, čímž je uzavřena první pamětní kniha. Byl to on, kdo začal jmenovitě zaznamenávat osoby narozené, oddané, zemřelé, přistěhované a odstěhované.²⁷⁰

Druhou veselíčskou kroniku začal psát od roku 1965 Alois Jurajda z č. p. 95. Jeho zápisy jsou značně obsáhlé, velký důraz však kladl na zprávy o celorepublikových i světových událostech. Postupem času převažují v jeho práci opisy zápisů z výročních schůzí a jednání všech možných spolků a organizací v obci působících. Kvůli zdravotním důvodům se psaním kroniky skončil v roce 1974,²⁷¹ od roku následujícího se ke kronikaření vrátil Antonín Hučín. Jeho písmem je dopsána druhá a psána celá třetí kronika, která obsahuje zápisy o letech 1977–1987. Navrátil se ke standardnějším zápisům ze života v obci.²⁷²

Fond poskytuje dostatek podkladů k dějinám obce napříč různými odvětvími života. Pestré materiály vznikaly z činnosti MNV, nalézají se zde korespondence s nadřizenými úra-

²⁶⁸ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha*, s. 1–304.

²⁶⁹ Tamtéž, s. 305–440.

²⁷⁰ Tamtéž, s. 440–476.

²⁷¹ SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika druhá*, s. 3–311.

²⁷² Tamtéž, s. 312–403.; SOkA Přerov, fond MNV Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika třetí*.

dy nebo žádosti obyvatel obce (inv. č. 109, 114, 139). Dochovaný materiál je tak vhodný ke zkoumání politického, kulturního, finančního či stavebního dění v obci. Hospodaření obce se odráží v účetních knihách a finančních materiálech, hlavně v rozpočtech. Badatelsky cenné informace se nacházejí v evidenci obyvatelstva (inv. č. 85) či ve voličských seznamech (inv. č. 46, 47, 49, 50, 51, 53, 54).

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a vypracování pomůcky

Archivní fond Místní národní výbor Veselíčko uspořádala, úvodem opatřila a inventární seznam sestavila Adéla Vozáková, studentka oboru archivnictví na Katedře historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, jako svou bakalářskou práci ve Státním okresním archivu Přerov v období od září 2017 do května 2018.

Seznam pramenů a literatury

Seznam pramenů

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, inv. č. 3, *Kniha zápisů ze schůzí pléna MNV (29. 5. 1945 – 27. 12. 1953)*.

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, inv. č. 24, *Pamětní kniha obce Veselíčka*.

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, inv. č. 25, *Kronika obce Veselíčka, II. díl*.

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, inv. č. 26, *Kronika obce Veselíčka, III. díl*.

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 55, *Zprávy o činnosti národního výboru*.

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 58, *Komplexní rozbor života v obci*.

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 2, inv. č. 61, *Zápisy ze schůzí rady MNV*.

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 4, inv. č. 75, *Seznamy poslanců a členů v orgánech MNV, přehledy o účasti poslanců na schůzích (1960–1981)*.

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 8, inv. č. 141, *Základní škola (zrušení ZŠ a návrh na využití budovy po ukončení výuky, návrhy rozvrhu hodin upravené vzhledem k dojíždějícím žákům, jednání rozmišovací komise, popis budovy, inventarizace, seznam knih učitelské a žákovské knihovny, finanční záležitosti)*.

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 8, inv. č. 142, *Mateřská škola (zápisy dětí pro školní roky 1972–1987, žádosti o zajištění rozpočtů, finance, inventarizace pomůcek, předmětů a knihovny, žádost o zaměstnání, stanovení kapacity, bri-*

gádnická pomoc od rodičů, prověrka bezpečnosti a požární ochrany).

Státní okresní archiv Přerov, fond Místní národní výbor Veselíčko, kart. č. 8, inv. č. 146, *Politicko – organizační zabezpečení kulturních akcí (oslavy výročí osvobození naší vlasti sovětskou armádou, okrsková spartakiáda, májové oslavy a další akce), hodnocení společenských akcí (1981–1983), výše vstupného a slevy.*

Státní okresní archiv Přerov, fond Okresní národní výbor Hranice, inv. č. 12, *Spolkový katastr pro soudní okres Lipník n. B.*

Státní okresní archiv Přerov, fond Okresní národní výbor Hranice, kart. č. 430, inv. č. 329, sign. 223, *Válečné škody (řazeno abecedně podle obcí), Veselíčko.*

Státní okresní archiv Přerov, fond Okresní národní výbor Hranice, kart. č. 554, inv. č. 639, sign. 566/2, *Žádosti o přidělení konfiskovaného majetku podle vyhl. č. 1587, spisy řazeny abecedně, obce: Bělotín – Veselíčko.*

Státní okresní archiv Přerov, fond Okresní národní výbor Hranice, kart. č. 748, inv. č. 964, sign. 262, *Spolková agenda, Veselíčko.*

Seznam literatury

40 let zemědělství v okrese Přerov. Přerov 1989.

95 let Sboru dobrovolných hasičů Veselíčko. 1914–2009. Veselíčko 2009.

BAĐURA, Jan: *Vlastivěda moravská. II. Místopis. Lipenský okres.* Brno 1919.

BARTOŠ, Josef – SCHULZ, Jindřich – TRAPL, Miloš: *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960, sv. 6 - okresy Přerov, Hranice, Kroměříž.* Ostrava 1978.

ČOČKOVÁ, Stanislava: *Mateřská škola slaví: V obci je již 65 let!* Veselíčské novinky, 2011, č. 21.

FOUKAL, Ladislav: *Zámecký park Veselíčko.* Přerov 1978.

GRYGAROVÁ, Dana: *Co nabízí místní knihovna.* Veselíčské novinky, 2011, č. 20.

GRYGAROVÁ, Věra: *Dětský domov se školou – rekonstrukce zámku.* Veselíčské novinky, 2011, č. 21.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan: *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. 2. vyd. Praha 2005.

HOSÁK, Ladislav: *Historický místopis země moravskoslezské*. 2. vyd. Praha 2004.

HRABĚNČINA NAUČNÁ STEZKA – VESELÍČKO. *Zastavení č. 15. Kaple sv. Františka Serafinského v Tupci. Historie Tupce*.

HUČÍN, Antonín: *Bejvávalo z kultury – Kino v obci*. Veselíčské novinky, 2011, č. 19.

HUČÍN, Antonín: *Hasiči chystají na rok 2014 oslavy 100 let*. Veselíčské novinky, 2010, č. 18.

HUČÍN, Antonín: *Mistr Uherek přišel před 50 lety na Veselíčko*. Veselíčské novinky, 2013, č. 26.

HUČÍNOVÁ, Marie: *Jak se kdysi hasívalo*. Veselíčské novinky, 2014, č. 29.

JANDOVÁ, Nad'a – PJENTAK, Martin: *Mikroregion Lipensko*. Přerov 2002.

KOVAŘÍK, Karel: *Zahradkáři vystavují a mají zájezdy*. Veselíčské novinky, 2010, č. 18.

LAPÁČEK, Jiří: *Pomník na Veselíčku: k 100. výročí odhalení vojákům zemřelých v letech 1805–1814*. Prosenice 2005.

LAPÁČEK, Jiří – PASSINGER, Břetislav: *Pobečví v proměnách času*. Přerov 2005.

PAZDEROVÁ, Lucie, *Kapitoly z dějin Veselíčka*. Veselíčko 2015.

POKORNÁ, Lucie: *Devatenáctý Pochod veselíčskými lesy*. Veselíčské novinky, 2007, č. 17.

PUMPRLA, Václav: *Bibliografie okresu Přerov*. Brno 1993.

RICHTER, Josef: *Tajemství zámecké kaple ve Veselíčku zasvěcené sv. Františku Paluánskému*. Veselíčské novinky, 2012, č. 24.

RŮŽKOVÁ, Růžena – ŠKRABAL, Josef: *Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005*. I. díl. Praha 2006.

ŠULÁK, Tomáš: *Myslivci, opět samostatní, zřídili „myslivnu“*. Veselíčské novinky, 2005, č. 16.

ŠULÁKOVÁ, Marie: *Zámecký park Veselíčko*. Veselíčko 2011.

TUREK, Adolf a kol.: *Místopisný rejstřík obcí českého Slezska a severní Moravy*. Opava 2004.

Základní pravidla pro zpracování archiválií. Praha 1958.

Seznam internetových zdrojů

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA: *Potáč Svatopluk*. In: http://www.historie.cnb.cz/cs/statutarni_organy/potac_svatopluk_2.html.

OBEC VESELÍČKO: *Kulturní památky*. In: <http://www.obec-veselicko.cz/pro-turisty/kulturni-pamatky/>.

PAMĚTNÍ KNIHA OBCE TUPEC II. Dostupné online: <http://www.obec-veselicko.cz/wp-content/kroniky/pametni-kniha-obce-tupec-II/files/assets/basic-html/page-1.html>.

STAROŽITOSTI POD KINSKOU: *Richard Uherek*. In: <https://www.starozitnosti.cz/uherek-richard.html>.

TOMKOVÁ, Eva: *Únor 2008 - pohřeb Leopoldiny Podstatzké Lich*. In: http://www.farnostvelkyjezd.wz.cz/Kronika%20farnosti/zibrid/2008_unor_pohreb_Podstatzka.html.

Seznam zkratek

bm – běžný metr

cit. – citováno

cm – centimetr

ČMS – Česká myslivecká společnost

č. p. – číslo popisné

ČSČK – Československý svaz červeného kříže

ČSD – Československá sociální demokracie

ČSL – Československá strana lidová

ČSM – Československý svaz mládeže

ČSNS – Československá strana národně socialistická

ČSOZ – Český svaz ovocnářů a zahrádkářů

ČSPO – Československý svaz protipožární ochrany

ČSTV – Československý svaz tělesné výchovy a sportu

DV LSD – Dohlížecí výbor Lidového spotřebního družstva

fol. – folio

ha – hektar

HTÚP – hospodářsko-technické úpravy pozemků

inv. č. – inventární číslo

JZD – Jednotné zemědělské družstvo

kart. – karton

Kčs – koruna československá

km – kilometr

KNV – Krajský národní výbor

kol. – kolektiv

KSČ – Komunistická strana Československa

LSD – Lidové spotřební družstvo

LUT – Lidová umělecká tvořivost

MAV – Místní akční výbor

MěNV – Městský národní výbor

mj. – mimo jiné

ml. – mladší

m n. m. – metry nad mořem
MNV – Místní národní výbor
NAD – Národní archivní dědictví
NF – Národní fronta
OB – Osvětová beseda
ONV – Okresní národní výbor
prof. – profesor
PSVB – Pomocná stráž Veřejné bezpečnost
ROH – Revoluční odborové hnutí
s. – strana
Sb. – Sbírka zákonů
SČSP – Svaz československo-sovětského přátelství
SDR – Svaz družstevních rolníků
sign. – signatura
SOkA – Státní okresní archiv Přerov
SPB – Svaz protifašistických bojovníků
SPO – Svaz požární ochrany
SPOZ – Sbor pro občanské záležitosti
SRPŠ – Svaz rodičů a přátel školy
SSM – Socialistický svaz mládeže
sv. – svatý
SVAZARM – Svaz pro spolupráci s armádou
TJ Sokol – Tělovýchovná jednota
VLHZ – vodní a lesní hospodářství a zemědělství
VO KSČ – Vesnická organizace Komunistické strany Československa
vyd. – vydání
vyhl. – vyhláška
ZDŠ – Základní devítiletá škola
ZRTV – základní a rekreační tělesná výchova
ZŠ – základní škola

Příloha – seznamy funkcionářů

Předsedové MNV

29. května 1945 – říjen 1945	Josef Svoboda
říjen 1945 – květen 1946	Bedřich Hanzlík
květen 1946 – 1948	Karel Pacáček
1948 – 1949	Václav Frydryšek
1949 – 1950	Karel Kropl
1950	Stanislav Pazdera
1950 – 1952	Růžena Nesrstová
1952 – 1953	Karel Ondruch
1953 – květen 1954	Leopold Ulma
květen 1954 – květen 1957	Bedřich Hanzlík
květen 1957 – červen 1960	Miroslav Derych
červen 1960 – listopad 1971	Dobroslav Polášek
listopad 1971 – říjen 1976	Rostislav Pospíšil
říjen 1976 – 1990	Drahomír Spáčil

Místopředsedové MNV

29. května 1945 – 1948	Václav Frydryšek
1948	Hynek Čada

1951 – 1952	Karel Koryčan
1952	Alois Jelínek
listopad 1971 – 1974	Dobroslav Polášek
1974 – říjen 1976	Jindřich Mrva
říjen 1976 – červen 1986	Rostislav Pospíšil
červen 1986 – 1990	Slavomír Lasovský

Tajemníci MNV

29. května 1945 – říjen 1945	Karel Ministr
říjen 1945 - 1950	Julius Nádvorník
1950 – březen 1952	Richard Talavášek
duben 1952 - 1953	Václav Frydryšek
1953	František Vyhlídal (Skoky)
červenec 1953 – červenec 1955	Ladislav Čuda (Tupec)
červenec 1955 – leden 1960	František Havlík
leden 1960 – červen 1960	Richard Talavášek
červen 1960 – 1962	Miroslav Derych
březen 1962 – července 1964	Josef Buček (Přerov)
července 1964 – 1984	Antonín Velešík
1984 – 1990	Jaromír Bouchal

Inventární seznam

I. ÚŘEDNÍ KNIHY

1. Knihy správní

1	Knihá zápisů ze schůzí obecní rady (4. 12. 1939 – 18. 6. 1944) a rady MNV (17. 11. 1945 – 29. 12. 1953)	(1939) 1945–1953
2	Knihá zápisů ze schůzí rady MNV (7. 1. 1954 – 16. 12. 1955)	1954–1955
3	Knihá zápisů ze schůzí pléna MNV (29. 5. 1945 – 27. 12. 1953)	1945–1953
4	Knihá zápisů ze schůzí pléna MNV (22. 1. 1954 – 12. 12. 1955)	1954–1955
5	Knihá zápisů ze schůzí rady a pléna MNV (6. 1. 1977 – 3. 5. 1979)	1977–1979
6	Knihá zápisů ze schůzí rady a pléna MNV (31. 5. 1979 – 12. 12. 1985)	1979–1985
7	Knihá zápisů ze schůzí rady a pléna MNV (28. 12. 1985 – 16. 11. 1990)	1985–1990
8	Knihá zápisů ze schůzí obecní finanční komise (10. 10. 1930 – 22. 3. 1944) a finanční komise MNV (29. 3. 1946 – 11. 6. 1952)	(1930) 1945–1952
9	Knihá zápisů ze schůzí finanční a plánovací komise	1976–1981

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
10	Kniha zápisů ze schůzí finanční a plánovací komise	1981–1990	
11	Kniha zápisů ze schůzí stavební komise	1976–1980	
12	Kniha zápisů ze schůzí stavební komise (1980–1981), součástí přehled skládek stavebního a odpadního materiálu (1981–1982)	1980–1982	
13	Kniha zápisů ze schůzí stavební komise	1981–1990	
14	Kniha zápisů ze schůzí komise zdravotní a sociální, bytové, pro obchod a služby	1976–1980	
15	Kniha zápisů ze schůzí komise zdravotní a sociální, bytové, pro obchod a služby	1981	
16	Kniha zápisů ze schůzí komise pro obchod, služby, byty a místního hospodářství	1981–1990	
17	Kniha zápisů ze schůzí školské a kulturní komise	1976–1980	
18	Kniha zápisů ze schůzí školské a kulturní komise	1986–1990	
19	Kniha zápisů ze schůzí komise tělovýchovy a mládeže	1976–1981	
20	Kniha zápisů ze schůzí komise ochrany veřejného pořádku	1976–1981	
21	Kniha zápisů pro hlášení rozhlasem (19. 6. – 27. 10. 1952), součástí protokol o přihlášených porážkách dobytka a dovozu masa (1940–1942)	(1940–1942) 1952	

2. Knihy evidenční

22	Kniha vystavených domovských listů	(1931) 1945–1948	
23	Kniha hlášení vojenských osob v záloze	(1942) 1946–1951	

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
<u>3. Pamětní knihy</u>			
24	Pamětní kniha obce Veselíčka	(1935) 1945–1964	
25	Kronika obce Veselíčka, II. díl	1965–1976	
26	Kronika obce Veselíčka, III. díl	1977–1987	
27	Koncept pamětní knihy obce Veselíčka	(1935) 1945–1950	

II. SPISOVÝ MATERIÁL

1. Registraturní pomůcky

28	Podací protokol (13. 9. 1944 – 31. 5. 1946)	(1944) 1945–1946	
29	Podací protokol (3. 6. 1946 – 27. 10. 1948)	1946–1948	
30	Podací protokol (27. 10. 1948 – 6. 8. 1952)	1948–1952	
31	Podací deník (2. 1. 1957 – 31. 12. 1958)	1957–1958	
32	Podací deník (1. 1. 1959 – 30. 6. 1961)	1959–1961	
33	Podací deník (1. 7. 1961 – 26. 4. 1963)	1961–1963	
34	Podací deník (26. 4. 1963 – 5. 1. 1965)	1963–1965	
35	Podací deník (6. 1. 1965 – 24. 10. 1966)	1965–1966	
36	Podací deník (24. 10. 1966 – 30. 12. 1968)	1966–1968	
37	Podací deník (7. 1. 1969 – 31. 12. 1970)	1969–1970	
38	Podací deník (3. 1. 1971 – 12. 5. 1976)	1971–1976	
39	Podací deník (14. 5. 1976 – 20. 9. 1978)	1976–1978	

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
40	Podací deník (21. 9. 1978 – 31. 12. 1982)	1978–1982	
41	Podací deník (5. 1. 1983 – 13. 9. 1984)	1983–1984	
42	Podací deník (1. 8. 1985 – 30. 12. 1988)	1985–1988	
43	Podací deník (2. 1. 1989 – 25. 6. 1992)	1989–1990 (1992)	

2. Spisy

a) Statutární záležitosti organizace, kontrola

44	Slučování obcí Veselíčko a Tupec	1964	1
45	Volební programy a jejich plnění	1961–1990	1
46	Volby (příprava voleb, návrhy a registrace kandidátů, složení volební komise, volební obvody, seznamy voličů, voličské průkazy)	1954	1
47	Volby (předvolební schůze, příprava voleb, vyhlášky, registrace kandidátů, složení volební komise, volební obvody, seznamy voličů, zápisy sčítání hlasů)	1957	1
48	Volby (volební obvody)	1960	1
49	Volby (předvolební schůze, příprava voleb, registrace kandidátů, složení volební komise, seznamy voličů, voličské průkazy, výsledky, sliby poslanců)	1964	1
50	Volby (příprava voleb, návrhy, registrace a prohlášení kandidátů, složení volební komise, seznamy voličů, voličské průkazy, zápis volební komise, zpráva mandátové komise)	1976	1
51	Volby (příprava voleb, návrhy, registrace	1981	1

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
	a prohlášení kandidátů, složení volební komise, seznamy voličů, voličské průkazy, zpráva mandátové komise)		
52	Volby (předvolební schůze, agitační středisko, příprava voleb, návrhy poslanců, složení volební komise, zpráva mandátové komise)	1986	1
53	Volby (předvolební schůze, příprava voleb, složení volební komise, seznamy voličů, voličské průkazy, zápis volební komise, výsledky)	1990	2
54	Volby soudců z lidu (příprava voleb, vyhlášky, registrace kandidátů, složení volební komise, seznamy voličů, voličské průkazy, hodnocení průběhu voleb, zápis o hlasování)	1961	2
55	Zprávy o činnosti národního výboru	1953–1990	2
56	Zprávy o činnosti a hlavní úkoly komisí	1960–1987	2
57	Výkazy o činnosti národních výborů (mj. základní prostředky, motorový park, poslanci, výkon státní správy, provoz kanalizace)	1976–1982	2
58	Komplexní rozbor života v obci	1958–1984	2
59	Plány práce rady a pléna MNV	1960–1990	2
60	Plány práce komisí	1960–1990	2
61	Zápisy ze schůzí rady MNV	1960–1971	2
62	Zápisy ze schůzí rady MNV (od r. 1977 kontinuálně)	1974–1986	3
63	Zápisy z plenárních zasedání (pozvánky, prezenční listiny)	1952–1971	3
64	Zápisy z plenárních zasedání (pozvánky, prezenční	1976–1990	3

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
	listiny)		
65	Usnesení ze schůzí rady a pléna MNV	1986–1990	3
66	Zápisy ze schůzí zemědělské komise, pozvání na schůzi (1965)	1960–1966	3
67	Zápisy ze schůzí finanční a plánovací komise	1960–1982	3
68	Zápisy ze schůzí stavební komise	1970–1982	4
69	Zápisy ze schůzí komise pro obchod (prezenční listiny)	1964–1966	4
70	Zápisy ze schůzí komise sociální, pro obchod, služby, byty	1976–1980	4
71	Zápisy ze schůzí školské a kulturní komise	1972–1982	4
72	Zápisy z veřejných schůzí (prezenční listiny)	1971–1989	4
73	Rezoluce občanů	1989	4
74	Celoobecní závazky, jejich plnění a hodnocení	1971–1989	4
75	Seznamy poslanců a členů v orgánech MNV, přehledy o účasti poslanců na schůzích (1960–1981)	1945–1990	4
76	Zaměstnanci a funkcionáři MNV (mj. hodnocení poslanců, charakteristiky kandidátů, slib členů MNV, platy, odměny)	1950–1988	4
77	Prověrky činnosti MNV (vedení účetní a operativně technické evidence, zabezpečení investičních akcí „Z“, péče o děti, mimoústavní sociální péče) a návrhy na opatření ke zlepšení	1961–1980	4

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
b) Vnitřní správa a ochrana veřejného pořádku			
78	Hlášení o změně údajů v číslování domů	1979–1983	4
79	Trestní listy (řazeno abecedně)	1946–1950	4
80	Oznámení o explozi neznámé třaskaviny na zahradě Bohumila Nádvorníka	1971	4
81	Hodnocení stavu požární ochrany	1977–1986	4
82	Vojenské záležitosti (mj. vojenský list Josefa Kovaříka)	1947–1990	4
83	Archivnictví – odevzdání volebních materiálů z voleb z let 1954, 1957, 1981	1957–1986	4
c) Evidence obyvatelstva, matriční záležitosti			
84	Sčítání lidu, domů a bytů 1980 (příprava, výsledky, vyplacení doplatků odměn)	1980–1981	4
85	Seznamy domů a domácností	1964–1984	4
86	Seznamy chat a zahradních domků	1982–1988	4
d) Finance a plánování			
87	Majetek ve správě MNV (mj. finanční záležitosti, korespondence s ONV)	1947–1981	5
88	Inventarizace obecního majetku (inventární seznamy, pokyny, zápisy z provedení)	1955–1989	5
89	Příhlášky k soupisu nepřátelského majetku (řazeno	1946–1948	5

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
	abecedně)		
90	Rozpočty MNV	1950–1964	5
91	Rozpočty MNV	1972–1990	5
92	Rozbory hospodaření MNV	1960–1988	6
93	Přehledy o hospodaření MNV, stavy finančních prostředků, závěrečné účty, přehledy příjmů a výdajů	1950–1990	6
94	Výkazy o hospodaření MNV	1950–1974	6
95	Čtvrtletní výkazy akce „Z“	1977–1982	6
96	Účetní závěrky hospodaření MNV	1950–1951	6
97	Zprávy o výsledku periodických revizí hospodaření MNV za období od 1. 1. 1970 do 31. 10. 1983 a návrhy na opatření k nápravě nedostatků	1973–1983	6
98	Žádosti o zvýšení a posílení rozpočtu, protokoly o použití finančních prostředků	1962–1988	6
99	Místní daně a poplatky (mj. přehledy, poplatky ze psů, domovní a zemědělská daň)	1950–1989	6
100	Zprávy o dohlídkách na místní daně a poplatky, nápravná opatření	1964–1989	6
101	Seznamy nezaplacených daní a poplatků	1960–1990	6
102	Zprávy o výsledcích kontrol daně ze mzdy (kontrolované období 1958–1986)	1958–1987	6
103	Koncepce rozvoje obce na období 1976–1995	1976–1984	6
104	Politicko – organizační zajištění jarních a podzimních směn NF	1983–1987	6
105	Různé finanční a organizační záležitosti	1945–1980	6

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
	(mj. vyhláška, účet za sušení chmele, žádost o pronajmutí garáže, finanční prostředky)		
e) Územní plánování a výstavba obce			
106	Akce „Z“ – finanční náklady, sazba mezd, nákup, spotřeba a zásoby vybraných druhů materiálů	1957–1990	6
107	Akce „Z“ – stavba mateřské školy (souhrnný rozpočet, rozpis materiálů a výpočet nákladů, odsouhlasení profinancovanosti stavby)	1971–1972	6
108	Veřejná výstavba (mj. 8 bytových jednotek, rekonstrukce komorové sušárny chmele, opravy v dětském domově, veřejné osvětlení, vodovod), přiložen Snímek katastrální mapy: Snímek katastrální mapy Veselíčka autor: Oblastní ústav geodezie a kartografie v Opavě, okresní měřičské středisko Hranice místo a rok vzniku: Hranice, 1955 měřítko: 1:2 880 technika: tisk na papíře jazyk: česky rozměry: 21 x 14,5 cm 1 list	1955–1982	7
109	Soukromá výstavba (mj. žádosti o stavební povolení, úpravy a adaptace domů), řazeno abecedně	1947–1987	7
110	Stížnosti občanů ohledně stavebních záležitostí (řazeno abecedně)	1965–1984	7

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
f) Místní hospodářství, obchod, komunikace			
111	Kamenolom – kontrola a povolení trhacích prací	1971–1972	7
112	Drobná provozovna – přehledy hospodaření	1983–1989	7
113	Poskytování služeb občany (seznamy, povolení k provozování služeb)	1967–1985	7
114	Bytová situace (mj. žádosti o byty, přidělování bytů, výše nájemného), řazeno abecedně	1961–1989	7
115	Evidence počtu domácností pro zásobování uhlím	1963	7
116	Sběr surovin – stanovení množství, rozpisy plánu	1964–1980	7
117	Obecní hřbitov (hřbitovní řád, výsledek kontroly evidence hrobů)	1976–1985	7
118	Místní komunikace (mj. výkazy prací na komunikacích, výroba bezpečnostních zrcadel pro nepřehledné křižovatky, omezení dopravy těžkými vozidly v obci)	1963–1989	7
119	Autobusová doprava – připomínky ke změnám jízdního řádu	1965–1981	7
120	Prodejny Jednoty ve Veselíčku a v Tupci, pohostinství, zásobování obyvatel (mj. provozní doby, výpočtové listy, výdej brambor)	1960–1979	7
121	Zásobování obce masem po dobu vyřazení pojízdné prodejny masa (1965–1966), anketa o prodejní době pojízdné prodejny masa a o zásobování masem (1966), otevření prodejny masa v Tupci, otevírací doba (1980–1981)	1965–1981	7
122	Nábor mládeže do zemědělství, organizační zajištění	1964–1967	7

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
	ní náboru		
g) Zemědělství			
123	JZD Veselíčko (zápisy ze schůzí představenstva JZD a členských schůzí, hodnocení žňových a podzimních prací)	1960–1961	7
124	JZD Veselíčko – Tupec (mj. rozbory hospodaření, odevzdání pozemků do užívání JZD)	1963–1966	7
125	Povinné dodávky a výkup zemědělských produktů (mj. přehledy, seznamy, vyhodnocení)	1945–1970	7
126	Rostlinná výroba (mj. plán, změny kultury, rozpisy strojených hnojiv pro soukromě hospodařící zemědělce)	1947–1966	7
127	Ošetřování ovocných stromů	1964–1969	7
128	Živočišná výroba – plán	1954	7
129	Zápisy o veterinárních prevencích	1964–1967	7
130	Včelařství (seznam včelařů, kteří mají trvalé stanoviště včelstev v katastru obce z roku 1986, přesuny a umístění včelstev)	1983–1990	7
131	Obecní přehled o plochách kultur, přehled luk a pastvin podle jednotlivých tratí	1953–1954	7
132	Seznamy pozemků užívaných držiteli ze sousedních katastrálních území, seznamy občanů Veselíčka obhospodařující pozemky v cizích katastrech	1950–1954	7
133	Pozemkové úpravy pozemků – projekt hospodářsko – technické úpravy pozemků (HTÚP), rozšíření	1961–1964	7

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
	orné půdy, meliorace		
h) Vodní hospodářství			
134	Vodní hospodářství (mj. odstranění topolů u rybníka, povolení ke zřízení studny)	1964–1989	7
135	Úprava potoka Lubeň – součástí je situační nákres: Úprava potoka Lubeň autor: ing. Vl. Odrážka místo a rok vzniku: Ostrava, 1972 měřítko: 1: 50 000 technika: kolorovaný rys na papíře jazyk: česky rozměry: 17 x 17 cm 1 list	1972	7
136	Výstavba kanalizace (mj. studie, finanční záležitosti, žádosti)	1970–1986	7
i) Ochrana životního prostředí			
137	Ochrana životního prostředí (evidence zdrojů znečišťování ovzduší, připomínka ke koncepci péče o ochranu životního prostředí)	1987–1988	8
j) Sociální péče			
138	Sociální záležitosti (mj. aktiv péče o rodinu a děti, sociální a domovní důvěrníci, výkazy o sociální	1972–1982	8

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
	péči)		
139	Péče o staré občany (seznamy důchodců, šetřící listy, žádosti o umístění v domově důchodců, rekreace, besedy, stravování, důchody)	1977–1985	8
140	Záležitosti týkající se obyvatel obce (mj. poskytování sociálních dávek a příspěvků), řazeno abecedně	1945–1981	8

k) Školství

141	Základní škola (zrušení ZŠ a návrh na využití budovy po ukončení výuky, návrhy rozvrhu hodin upravené vzhledem k dojíždějícím žákům, jednání rozmišřovací komise, popis budovy, inventarizace, seznam knih učitelšké a žákovšké knihovny, finanční záležitosti)	1948–1989	8
142	Mateřšká škola (zápisy dětí pro školní roky 1972 – 1987, žádosti o zajišřění rozpočtů, finance, inventarizace pomůcek, předmětů a knihovny, žádost o zaměstnání, stanovení kapacity, brigádnická pomoc od rodičů, prověrka bezpečnosti a požární ochrany)	1955–1986	8
143	Školní jídelna při mateřšské škole (žádosti o pracovní místo, požadavky na vybavení kuchyně, inventura zásob, měsíční výkazy, finanční hospodaření, zápisy z kontrolních prověrek, pokyny pro řízení školních jídelen)	1972–1988	8

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
l) Kultura, sport a tělovýchova			
144	Jednotné plány kulturně – výchovné, tělovýchovné a branné činnosti, kalendářní plány akcí	1970–1989	8
145	Kulturní a sportovní činnosti v obci (mj. účast na školeních a v soutěžích, ovlivňování volného času dětí a dospívající mládeže, harmonogram opatření pro účelnější využití sportovních zařízení v obci)	1953–1987	8
146	Politicko – organizační zabezpečení kulturních akcí (oslavy výročí osvobození naší vlasti sovětskou armádou, okrsková spartakiáda, májové oslavy a další akce), hodnocení společenských akcí (1981–1983), výše vstupného a slevy	1969–1988	8
147	Osvětová beseda (inventární seznam, zápis z ustavující schůze, finance, rozpočet, čestné uznání, mzdové odměny pracovníků, pracovní náplň topiče a domovníka, seznamy dechových souborů působících při besedě)	1957–1986	8
148	Požární sbor (inventarizace majetku, zásoby, žádosti o finance, stav)	1956–1984	8
149	Sbor pro občanské záležitosti (přehled činnosti, výkaz)	1962–1978	8
150	Kulturní dům v Tupci (předání do správy místního požárního sboru, jeho vybavení, využití a stav)	1970–1984	8
151	Místní knihovna (plán rozvoje, plán práce, žádost o navýšení rozpočtu, vyplacení odměn za úklidové práce)	1969–1979	8
152	Kino (mj. žádosti o zvýšení rozpočtu, smlouva	1972–1984	8

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
	o podmínkách půjčování filmů, seznam předmětů, výsledky provozu kina)		
153	Kronikářství (dohoda o pracovní činnosti kronikáře obce – 1974, zdůvodnění, proč došlo ke zpoždění zápisu do kroniky, rozpis mzdových fondů kronikářů a směrnice o vedení kronik)	1974–1982	8
154	Stav a údržba zámeckého parku (návrh činnosti, zápisy z jednání o údržbě parku)	1969–1981	8
155	Údržba památníku padlých bitvy u Slavkova (dotazník čerpání finančních prostředků)	1985	8

III. ÚČETNÍ MATERIÁL

1. Účetní knihy

156	Hlavní účetní kniha	1945	
157	Hlavní účetní kniha	1946	
158	Hlavní účetní kniha	1947	
159	Hlavní účetní kniha	1948	
160	Hlavní účetní kniha	1949	
161	Hlavní účetní kniha	1950	
162	Hlavní kniha	1951	
163	Hlavní účetní kniha	1952	
164	Hlavní účetní kniha	1953	
165	Kniha příjmů	1954	

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Karton číslo
166	Kniha příjmů	1955	
167	Kniha příjmů	1956	
168	Kniha příjmů	1957	
169	Kniha příjmů	1958	
170	Kniha příjmů	1970	
171	Kniha příjmů	1971	
172	Kniha výdajů	1954	
173	Kniha výdajů	1955	
174	Kniha výdajů	1956	
175	Kniha výdajů	1957	
176	Kniha výdajů	1958	
177	Kniha výdajů	1959	
178	Kniha výdajů	1960	
179	Kniha výdajů	1961	
180	Kniha výdajů	1962	
181	Kniha výdajů	1970	
182	Kniha výdajů	1971	
183	Pokladní deník	1959–1964	
184	Kniha inventární	1958	
185	Pokladní deník hřbitova	(1934) 1945–1953	
186	Pokladní deník drobné provozovny	1958–1962	
187	Kniha pohledávek	1958–1959	
188	Kniha pohledávek	1962–1970	

IV. OSTATNÍ MATERIÁL

1. Mapy a plány

- 189 Evidenční mapa s projektem HTÚP Veselíčko [1960]
autor: -
místo a rok vzniku: -, [1960]
měřítko: -
technika: kolorovaný rys na papíře
jazyk:česky
rozměry: 64,5 x 52 cm
1 list, mapa není úplná, zobrazuje jen západní část
obce

2. Fotografie

- 190 Vítání občánků, 1 ks [1975]

Závěr

Na stranách své bakalářské práce jsem se pokusila vytvořit archivní pomůcku, která by sloužila zájemcům ve Státním okresním archivu Přerov o poznání života ve vesnici Veselíčko v období let 1945–1990. Práce přináší nejen inventární seznam, ale také zpracovaný popis vývoje obce, MNV, zámku a zámeckého parku, JZD, školy a mateřské školy, kulturních a společenských organizací ve vesnici.

Musím říci, že práce pro mě byla velmi zajímavou zkušeností, při které jsem se naučila spoustu věcí, a navíc jsem mohla objevit krásu vesnice Veselíčko, která neleží zase tak daleko od mého domova. Pořádání se řídí svými pravidly a pro mě bylo velmi přínosné zkusit si samostatně rozhodovat o osudu jednotlivých papírů, o tom, zda budou zničeny, či natrvalo uschovány a pod jakým inventárním číslem budou dále k nalezení. Tak snad jsem to určila správně a vytvořená archivní pomůcka bude sloužit mnoha badatelům, kteří v ní najdou, co hledají.

Summary

This bachelor thesis presents an archive inventory of the archive fund of the Local national committee Veselíčko – a tool for researchers in the archive, who want to know the history of this village in the period 1945 - 1990.

In the first part we can find the description of the important things, which happened in the village Veselíčko in that period. It describes the establishment of the local committee, the elections or the changes in the local government. It shows the development of the village, chateau, collective farm or cultural organizations, which operated in the village.

We can find there also the pieces of information about the history of the archive fund. The thesis also brings the knowledge of the status of the archive materials and informs us about interesting documents, which can be found in the archive fund.

The result of this thesis is an inventory list, which provides summary of the archive materials in this fund.